

Nr. Înreg. S.O.S.
230/ 08.01.2024

**Avizat,
Comitet Director
Spital orășenesc Sinaia
prin Manager**

.....

**Aprobat,
Consiliu de Administratie
Spital orășenesc Sinaia
prin Președinte C.A.**

.....

**Avizat,
Consiliu Etic
Președ. Consiliu Etic**

.....

***Codul de conduită etică și deontologică
al salariaților
Spitalului Orășenesc Sinaia***

Valabil începând cu 08.01.2024

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare, obiective și principii generale

Art.1- Domeniul de aplicare

(1) Codul de conduită a personalului din cadrul Spitalului Orasenesc Sinaia reglementează normele de conduită profesională a personalului contractual și formulează principiile care trebuie respectate în relația cu cetățenii, partenerii, colegii, etc., în vederea creșterii încrederii și prestigiului spitalului.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, încadrat în baza Legii nr. 53/2003, republicata, privind Codul muncii.

Art.2- Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduită urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocratiei și a faptelor de corupție din instituție, prin:

a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al personalului contractual;

b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;

c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între persoanele care se adresează instituției noastre și personalului contractual din cadrul Spitalului Orasenesc Sinaia, pe de o parte, și între aceste persoane și Autoritatea locală, pe de altă parte.

Art.3- Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt următoarele:

a) prioritatea interesului public - principiul conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției. Sănătatea pacientului este scopul suprem al actului medical. Obligația personalului medical este de a apăra sănătatea fizică și mintală a pacientului, de a promova un mod de viață sănătos, de a preveni îmbolnăvirile și de a ușura suferințele, respectând dreptul la viață și demnitate al pacientului, fără discriminări de vârstă, sex, rasă, etnie, religie, naționalitate, condiție socială, ideologie, politică sau orice alt motiv.

b) asigurarea egalității de tratament al cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

c) profesionalismul - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;

d) imparțialitatea și nediscriminarea- principii conform cărora angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;

e) integritatea morală - principiu conform căruia personalului contractual îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;

f) libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul contractual poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

g) cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

Art.4 - Termeni

În interesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) etica - reprezintă acele principii și valori de care ținem cont în luarea deciziilor. Ele ne ajută să decidem dacă acțiunile și comportamentele noastre sunt bune sau greșite. Regulile eticii ne ajută să acționăm conform unor standarde înalte și cu integritate;

b) valori etice - reprezintă valorile care fac parte din cultura fiecărei entități publice și constituie un Cod nescris, pe baza căruia sunt evaluate comportamentele;

c) personal contractual ori angajat contractual - persoana încadrată într-o funcție în cadrul Spitalului Orășenesc Sinaia, în condițiile Legii nr. 53/2003, republicată și actualizată la zi;

d) funcție - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului;

e) interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea de către spital, a drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

f) interes personal - orice avantaj material sau de alta natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

g) conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine

interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independent și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

h) informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, indiferent de suportul ei;

i) informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II

Norme generale de conduită profesională a personalului contractual din cadrul Spitalului Orășenesc Sinaia

Art.5 - Asigurarea unui serviciu public de calitate

Toate activitățile din cadrul SOS trebuie să fie prestate într-un mod profesional în conformitate cu prezentul Cod, cu procedurile interne ale spitalului și cu prevederile legale în vigoare.

a) Personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competenței instituției, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.

b) În exercitarea funcției personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autoritatilor și instituțiilor publice.

c) Activitatea medicală poate fi desfășurată doar dacă personalul încadrat în unitate are o pregătire și practică suficientă în domeniu.

d) Dacă personalul medical consideră că nu are suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență medicală corespunzătoare, el va solicita un consult cu alți specialiști, sau va îndrepta bolnavul la aceștia.

e) Personalul medical poate folosi numai titlul profesional/competența la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale și documentelor de atestare.

f) Din momentul în care a răspuns unei solicitări, personalul medical este automat angajat moral să asigure bolnavului îngrijiri calificate, inclusiv prin îndreptarea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competențe superioare, după caz.

g) Încrederea pacientului constituie reflectarea poziției morale privind relația sa cu medicul și este susținută de calitățile morale înalte, de abilitățile profesionale ale personalului medical, manifestându-se prin convingerea personală de a respecta recomandările și prescripțiile medicale. Încrederea pacientului reprezintă un indiciu al calității serviciului medical și este influențată direct de autoritatea profesională.

h) Personalul contractual trebuie să depună toate diligențele și să se

asigure că orice intervenție cu caracter medical pe care o execută sau decizie profesională pe care o ia, respectă normele și obligațiile profesionale și regulile de conduită specifice cazului respectiv.

i) Profesia medicală este incompatibilă cu duritatea, ignoranța, indiferența, aroganța, nerăbdarea, care afectează și discreditează atât autoritatea unui membru în parte, cât și a colectivului profesional, al medicinei în ansamblu.

J) Fiecare membru al echipei medicale are obligația morală de a susține autoritatea profesională prin respectarea unor categorii etice comune generale, precum cinstea, demnitatea, disciplina, bunăvoința, politețea, respectul dezinteresat față de oameni.

k) Personalul contractual se va comporta cu cinste și demnitate profesională pentru a nu prejudicia în vreun fel profesia sau instituția unde își desfășoară activitatea.

l) Comunicarea cu pacientul se face într-o manieră adecvată, folosind un limbaj politicos și adaptat capacității de înțelegere a acestuia.

m) Având în vedere specificul SOS, personalul contractual are datoria de a gestiona corespunzător, cu calm și răbdare, eventualele contradicții cu pacienții, evitând folosirea unui limbaj vulgar, zgomotos și lipsit de respect.

Art.6 - Respectarea Constituției și a legislației în vigoare

a) Angajații contractuali au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

b) Personalul contractual trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii funcțiilor detinute.

c) Personalul medical are obligația morală să aducă la cunoștința organelor competente orice situație care ar putea prezenta pericol pentru sănătatea publică.

Art.7 - Loialitatea față de Spitalul Orășenesc Sinaia

1. Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției sanitare în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act, ori fapt, care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

2. Angajaților contractuali le este interzis:

a) Să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea, în legătură cu activitatea instituției, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) Să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;

c) Să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) Sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor salariati, precum si ale persoanelor fizice sau juridice.

e) Sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice, ori de alta natura impotriva statului ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

3. Prevederile alin. (2) pct.a-e se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, dacă dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.

4. Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual da a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

Art.8- Libertatea opiniilor

1. In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii contractuali au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.

2. In activitatea lor angajatii contractuali au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

3. In exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

4. În situatia in care exista o divergenta de opinii, o disensiune intre doi sau mai multi salariati al spitalului, pentru a nu degenera situatia, persoanele respective trebuie sa dea dovada de maturitate, sa discute deschis, sa analizeze problema, sa-i determine cauzele și sa gaseasca impreuna o modalitate de solutionare a acesteia.

Art. 9 - Activitatea publică

1. Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de catre persoanele desemnate in acest sens de conducatorul institutiei, in conditiile legii.

2. Angajatii contractuali desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul institutiei.

3. In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii contractuali pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei in cadrul careia isi desfasoara activitatea.

Art.10 - Activitatea politica în exercitarea functiei detinute, personalul contractual ii este interzis:

a) Sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;

- b) Sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;
- c) Sa colaboreze, atat in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- d) Sa afiseze in cadrul institutiei insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora;

Art.11 - Folosirea imaginii proprii in considerarea functiei pe care o detine, personalul contractual are obligatia de a nu permite utilizarea numelui său, sau a imaginii proprii in actiuni publicitare, pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

Art.12- Cadrul relatiilor în exercitarea atributiilor functiei

1) In relatiile cu personalul contractual din cadrul institutiei, precum si cu persoanele fizice sau juridice, angajatii contractuali sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, bunacredinta, corectitudine si amabilitate;

2) Personalul contractual are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si ale persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:

- a) întrebuintarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvaluirea aspectelor vietii private;
- c) formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase
- d) abuzuri;
- e) amenintari;
- f) intimidare;
- g) hartuire verbala sau fizica.

3) Personalul contractual trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatii publice, prin:

a) Promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;

b) Eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspect privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

c) Personalul medical isi va trata colegii asa cum isi doreste el insusi sa fie tratat. Blamarea si defaimarea colegilor in prezenta bolnavilor, a personalului sanitar, precum si orice expresie sau act capabil sa compromita increderea in medicul curant si autoritatea acestuia, constituie o incalcare a regulilor etice.

d) În relatia cu superiorii ierarhici, colegii de serviciu și subordonatii, personalul contractual trebuie sa manifeste disponibilitate in efectuarea atributiilor de serviciu, respect și corectitudine. Sunt interzise folosirea injuriilor, limbajului vulgar, amenintarilor, atitudinilor ofensatoare și i

discriminatorii.

e) In cazul in care pacientul este consultat de un grup de specialisti, acestia se vor retrage pentru a discuta cazul. Dupa ce specialistii vor ajunge la un consens, medicul curant va comunica bolnavului rezultatul consultului.

f) In cadrul consultului medical comun se va pastra atmosfera de stima si respect reciproc si se va exclude orice manifestare de superioritate fata de medicul curant. Cazul respectiv si observatiile critice nu se vor discuta in prezenta bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de personal medical ce se afla in subordine.

g) Medicul care a fost invitat pentru consult nu va examina ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant, cu exceptia cazurilor de urgentă.

h) Daca in urma consultului de catre un grup de specialisti, avizul acestora difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat despre acest fapt. Medicul curant este liber sa se retraga in cazul cand parerea medicilor care au participat la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a rudelor acestuia.

i) Daca propunerea pentru consult medical vine din partea pacientului sau a rudelor acestuia, medicul curant este obligat să organizeze consultul.

Art. 13- Conduita in cadrul relatiilor internationale

1) Personalul contractual care reprezinta institutia in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international, are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si institutiei publice pe care o reprezinta.

2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii contractuali au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

3) In deplasările in afara tarii, personalul contractual este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

Art.14- Informarea pacientului

1) Personalul medical trebuie sa ofere pacientului, la cererea acestuia, informatii depline si inteligibile despre starea sanatatii sale, etapele tratamentului, riscurile si rezultatele scontate.

2) In cazul in care sunt intocmite documente medicale, persoana la care se refera documentul emis, trebuie informata cu privire la continutul acestuia.

3) Maniera de prezentare a informatiei necesita o tenta de optimism, trebuie sa inspire speranta si incredere, fara a omite importanta factorului psihic.

4) Personalul medical trebuie sa respecte dreptul de decizie al pacientului, fara a-i impune convingerile personale si fara a exercita presiuni psihice asupra acestuia.

5) Cu cat actul medical preconizat este mai complex si mai riscant, cu atat informarea pacientului cu privire la riscurile si alternativele posibile trebuie sa

fie mai ampla.

6) Diagnosticul grav va fi adus la cunostinta pacientului cu prudenta si tact, tinandu-se cont de starea psihica a acestuia.

7) Diagnosticul va fi comunicat familiei doar cu consimtamantul pacientului. In cazul in care medicul, dupa o consultare comuna cu colegii sai sau cu alti specialisti (la necesitate) considera ca dezvaluirea diagnosticului nefavorabil va afecta starea psihoafectiva a pacientului, cu inducerea unor pericole pentru starea sanatatii lui, se va omite comunicarea deplina a acestuia. Diagnosticul real nu se va divulga nici in cazul cand pacientul declara din start ca nu doreste sa afle adevarul. In asemenea caz, pot fi informati unii membri ai familiei pacientului, conform indicatiilor acestuia.

Art. 15- Confidentialitatea și secretul profesional

1) Confidentialitatea este dreptul pacientului de a nu divulga informatia referitoare la starea sanatatii sale fizice si psihice, aspectele intime ale vietii personale.

2) Secretul profesional este obligatia personalului medical de a nu divulga unor terte persoane informatia cunoscuta in cadrul activitatii sale profesionale, fara acordul pacientului, cu exceptia situatiilor cand aceasta este solicitata de catre organele judiciare sau prezinta pericol pentru societate, pentru persoane aparte sau pentru insusi pacientul.

3) Divulgarea informatiei private in cazurile de exceptie mentionate trebuie sa se faca cu precautie, fara a aduce prejudicii morale pacientului, cu maxim respect pentru demnitatea acestuia.

Art.16 - Consimtamantul/acordul informat al pacientului

1) Consimtamantul este exprimat in conditiile legii.

2) Consimtamantul pacientului poate fi acceptat in forma verbala, cu prezenta obligatorie a martorilor (rudele pacientului si personalul medical) sau in forma scrisa, unde vor fi indicate explicit denumirea si conditiile actului medical preconizat, riscurile posibile, fiind confirmat obligatoriu prin semnatura pacientului si a personalului medical.

3) Consimtamantul va fi considerat implicit in cazurile cand pacientul se prezinta de sine statator pentru a beneficia de anumite servicii medicale (analize de laborator, control profilactic).

4) Consimtamantul va fi acceptat doar dupa informarea deplina a pacientului cu privire la diagnostic, alternativele terapeutice, riscurile si avantajele acestora.

5) Consimtamantul este valid doar daca pacientul este lucid si are discernamant, fiind capabil sa reproduca corect informatia privind starea sanatatii sale. Personalul medical trebuie sa se asigure ca decizia pacientului nu este luata intr- un moment de afect sau de suprasolicitare psihica a acestuia, precum si in deplinatatea facultatilor mintale. In cazurile mentionate, in folosul pacientului, personalul medical poate apela la ajutorul rudelor sau persoanelor apropiate, care pot influenta decizia persoanei bolnave sau au

putere de decizie prin lege. In lipsa acestora, personalul medical va decide in conformitate cu datoria profesionala, obiectivul primordial fiind viata si sanatatea pacientului.

6) In situatia pacientilor minori sau a persoanelor fizice incapabile sau cu capacitate de exercitiu restransa sau limitata, consimtamantul va fi exprimat de tutore sau alti reprezentanti legali.

7) In cazul cand personalul medical va stabili ca decizia reprezentantului legal nu este in interesul pacientului, se va apela la constituirea unei comisii de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul si a lua decizia, considerand drept un imperativ primar binele pacientului.

8) In cazul cand motivul incertitudinilor depaseste competenta profesionala si are aspect social, juridic sau alt aspect non-medical, se recomanda consultarea comitetelor de etica existente, care se vor pronunta in acest sens, prin emiterea recomandarilor respective.

Art.17 - Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Angajatii contractuali nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor detinute, ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Art. 18 - Participarea la procesul de luare a deciziilor

1) In procesul de luare a deciziilor angajatii contractuali au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamental si impartial.

2) Angajatii contractuali au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre institutia publica, de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 19 - Obiectivitate în evaluare

1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii contractuali au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.

2) Personalul contractual de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

3) Personalul contractual de conducere are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art.3.

Art.20- Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

- 1) Personalul contractual are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
- 2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul contractual nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal, ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- 3) Angajatii contractuali au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.
- 4) Angajatii contractuali au obligatia de a nu impune altor angajati contractuali sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 21- Utilizarea resurselor publice

- 1) Personalul contractual este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a institutiei publice, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.
- 2) Personalul contractual are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.
- 3) Personalul contractual trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.
- 4) Personalul contractual care desfasoara alte activitati, în interes personal sau activitati didactice, îi este interzis sa foloseasca timpul de lucru, ori logistica institutiei publice, pentru realizarea acestora.

Art. 22- Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

- 1) Orice angajat contractual poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:
 - a) Cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;
 - b) Cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
 - c) Cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.
- 2) Dispozitiile alin.(1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrative-teritoriale.
- 3) Angajatilor contractuali le este interzis furnizarea informatiilor referitoare

la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrative- teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, corespunzatoare sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

4) Prevederile alin.1-3 se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese

REGLEMENTĂRI SPECIFICE PERSONALULUI CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA DE CONTROL FINANCIAR-PREVENTIV

Principiile care stau la baza activitatii de control financiar preventiv

Art. 23 - Exerccitarea atributiilor de control financiar preventiv de catre persoanele desemnate se realizeaza pe baza urmatoarelor **principii**:

a) **Competență profesională.** Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu, trebuie sa cunoasca și sa aplice cu consecventa și fermitate prevederile legale în domeniu, asigurând legalitatea și regularitatea proiectelor de operatiuni, ce fac obiectul vizei, precum și încadrarea acestora în limitele creditelor bugetare sau ale creditelor de angajament. În acest scop, aceasta are obligatia sa cunoasca în permanenta toate reglementarile legale specifice domeniului în care își exercita atributiile de acordare a vizei de control financiar preventiv propriu.

b) **Independenta decizionala** în conditiile separarii atributiilor. Persoana desemnata sa exercite controlul financiar-preventiv propriu este independenta în luarea deciziilor și acesteia nu i se poate impune în nici un fel acordarea sau refuzul vizei de control financiar preventiv propriu. Pentru actele sale, întreprinse cu buna-credinta în exercitiul atributiilor sale și în limita acestora, cu respectarea prevederilor legale, persoana respectiva nu poate fi sanctionata sau schimbata din aceasta activitate.

Conducerea entitatii publice în care se exercita activitatea de control financiar preventiv propriu este obligata sa ia masurile necesare pentru separarea atributiilor de aprobare, efectuare și control al operatiunilor, astfel încât acestea sa fie încredintate unor persoane diferite.

c) **Obiectivitate.** În exercitarea activității de control financiar preventiv propriu și mai ales în luarea deciziei de a acorda sau respinge viza, persoana desemnata trebuie sa verifice sistematic și temeinic proiectele de operatiuni, sa nu cedeze unor prejudecati, presiuni sau influente ce i-ar putea afecta aprecierea

corecta a acestora, sa dea dovada de impartialitate, sa aiba o atitudine neutra, lipsita de subiectivism.

d) **Conduita morala.** Persoana desemnata cu exercitarea activitatii de control financiar preventiv propriu, trebuie sa fie de o probitate morala recunoscuta, sa aiba o conduita corecta, sa dea dovada de o comportare profesională ireproșabilă, la nivelul celor mai înalte standarde. Aceasta trebuie sa aiba un comportament demn in societate, sa-și desfășoare activitatea

astfel incat sa aiba o buna reputatie.

e) **Confidentialitate.** Persoana desemnata sa exercite activitatea de control financiar-preventiv propriu este obligata sa pastreze secretul de stat, secretul de serviciu, dupa caz, in legatura cu continutul proiectelor de operatiuni ce fac obiectul vizei, sa nu divulge in nici un fel informatiile unei terte persoane, cu exceptia cazurilor in care este autorizata in mod expres de catre cei in drept sau in situatia in care furnizarea informatiei reprezinta o obligatie legala sau profesionala.

f) **Incompatibilitate.** (1) Nu pot fi desemnate sa exercite activitate de control financiar preventiv propriu persoanele aflate in curs de urmarire penala, de judecata sau care au fost condamnate pentru fapte privitoare la abuz in serviciu, fals, uz de fals, inşelaciune, dare sau luare de mita și alte infracțiuni prin care au produs daune patrimoniului persoanelor fizice sau juridice.

(2) Daca in cazul urmaririi penale, al judecatii sau dupa condamnare a intervenit amnistia, persoana in cauza nu poate sa fie desemnata pentru exercitarea activitatii de control financiar-preventiv propriu, timp de doi ani de la data aplicarii amnistiei. Persoana careia i s-a suspendat conditionat executarea pedepsei nu poate sa exercite aceasta activitate in cursul termenului de incercare și pe parcursul a doi ani de la expirarea acestui termen.

CAPITOLUL III

Coordonarea, monitorizarea și controlul aplicarii normelor de conduita profesionala pentru personalul contractual

Art.24 - Sesizarea

1) Conducerea Spitalului Orasenesc Sinaia, Directia de Sanatate Publica Prahova, Ministerul Sănătății, Primăria Orașului Sinaia, pot fi sesizate de orice persoane cu privire la:

a) Incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita de catre angajatii contractuali;

b) Constrangerea sau amenintarea exercitata asupra angajatului contractual pentru a-i determina sa incalce dispozitiile legale in vigoare ori sa le aplice necorespunzator.

2) Sesizarea prevazuta la alin.(1) nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii.

3) Angajatii contractuali nu pot fi sanctionati sau prejudiciati in nici un fel pentru sesizarea cu buna-credinta a organelor disciplinare competente, in conditiile legii.

4) Conducerea Spitalului Orasenesc Sinaia, Directia de Sanatate Publica Prahova, Ministerul Sanatatii, Primaria Orasului Sinaia, in functie de situatie, vor verifica actele si faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidentialitatii privind identitatea persoanei care a facut sesizarea.

Art. 25 - Solutionarea sesizarii

1) Rezultatele activitatii de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza intr-un raport de baza caruia Conducerea Spitalului Orasenesc Sinaia, Directia de Sanatate Publica Bacau, Ministerul Sanatatii, Primaria Orasului Sinaia, in functie de situatie, vor formula recomandari cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate.

2) Recomandarile Conducerii Spitalului Orasenesc Sinaia, Directia de Sanatate Publica Prahova, Ministerul Sanatatii, Primaria Orasului Sinaia, in functie de situatie, vor fi comunicate:

- a) Angajatului contractual sau persoanei care a formulat sesizarea;
- b) Angajatului contractual care face obiectul sesizarii.

CAPITOLUL IV **Dispozitii finale**

Art. 26- Raspunderea

Prezentul cod este aprobat de Comitetul Director al Spitalului Orasenesc Sinaia, cu avizul Consiliul de Etica si de Consiliul de Administratie al Spitalului orăşenesc Sinaia si nu exclude si nici nu substituie documentele care stabilesc atributiile si responsabilitatea, drepturile si obligatiile personalului contractual al Spitalului Orasenesc Sinaia.

1) Incalcarea dispozitiilor prezentului Cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului contractual, in conditiile legii.

2) Organele cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii 53/2003, republicata.

3) In cazul in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organelor de urmarire penala competente, in conditiile legii.

4) Personalul contractual raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 27- Asigurarea publicitatii

Pentru informarea angajatilor se va asigura afisarea codului de conduita la sediul spitalului, intr-un loc vizibil (avizier) precum si pe site-ul oficial al spitalului.

Art. 28- Intrarea în vigoare

Prezentul cod intra în vigoare de la data aprobarii lui de catre Comitetul Director al Spitalului Orasenesc Sinaia și abroga orice alte dispoziții contrare continute în reglementări ale Spitalului Sinaia.

Art.29 - Enumerarea normelor de conduita si de integritate a personalului contractual nu este limitativa ci se completeaza de drept cu cele cuprinse in prevederile legale in vigoare.

Art. 30- La nivelul Spitalului Orasenesc Sinaia, responsabil de etica, in vederea asigurarii conditiilor necesare cunoasterii de catre angajati a

reglementarilor care guverneaza comportamentul acestora, prevenirea si raportarea fraudelor si neregulilor, este Consiliul de Etica.

Art. 31 - Încalcare normelor de conduita din prezentul Cod va fi sanctionata disciplinar, cu respectarea prevederilor Codului Muncii și al Codului de Etica. Actele ilegale și imorale nu sunt tolerate.

Art. 32 - Prezentul Cod va fi analizat periodic, in vederea imbunatatirii continue a principiilor și valorilor fixate prin acesta.

Referinte principale

- O.U.G.nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- Legea nr. 361/2022 privind protectia avertizorului în interes public;
- Hotărârea Adunării Generale Naționale a Colegiului Medicilor din România nr. 3/04.11.2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 981 din 07.12.2016 și intra în vigoare de la data de 06.01.2017 privind Codul de deontologie medicala al Colegiului Medicilor din Romania;
- Hotararea Guvernului nr.2/2009 privind adoptarea Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania;
- Codul deontologic al farmacistului
- Codul de etica al biologilor, biochimistilor si chimistilor din sistemul sanitar din romania conform EC4 actualizat la 2018.

Anexa nr. 1 Codul de deontologie medicala al Colegiului Medicilor din Romania

Anexa nr. 2 Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania

Anexa nr. 3 Codul deontologic al farmacistului

Anexa nr. 4 Codul de etica al biologilor, biochimistilor si chimistilor din sistemul sanitar din romania conform EC4

DIRECTOR MEDICAL,
DR. ADRIAN ENE

DIRECTOR FINANCIAR – CONTABIL,
EC. ALEXANDRA RADU

Viza de legalitate,
COMPARTIMENT CONTENCIOS,
JUR. ROXANA SLAVNICU

CODUL DE DEONTOLOGIE MEDICALĂ

CAPITOLUL I

Principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic

ARTICOLUL 1

Scopul și rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice a ființei umane.

ARTICOLUL 2

Nediscriminarea

Actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfășura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce privește starea de sănătate sau șansele de vindecare ale pacientului.

ARTICOLUL 3

Respectul demnității ființei umane

În toate situațiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea strictă a demnității umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.

ARTICOLUL 4

Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane

În toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei.

ARTICOLUL 5

Obligativitatea normelor profesionale și a celor de conduită

Medicul trebuie să depună toate diligențele și să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenția cu caracter medical respectă normele și obligațiile profesionale și regulile de conduită specifice cazului respectiv.

ARTICOLUL 6

Independența profesională

Medicul este dator să stăruie și să își apere independența profesională, fiind interzisă orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

ARTICOLUL 7

Caracterul relației medic-pacient

Relația medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională și se va clădi pe respectul acestuia față de demnitatea umană, pe înțelegere și compasiune față de suferință.

ARTICOLUL 8

Obligația diligenței de mijloace

Medicul își va dedica întreaga știință și pricepere interesului pacientului său și va depune toată diligența pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

ARTICOLUL 9

Principiul specializării profesionale

Cu excepția unor cazuri de urgență vitală, medicul acționează potrivit specialității, competențelor și practicii pe care le are.

ARTICOLUL 10

Respectul față de confracți

De-a lungul întregii sale activități, medicul își va respecta confracții, ferindu-se și abținându-se să îi denigreze.

CAPITOLUL II

Consimțământul

ARTICOLUL 11

Acordarea și retragerea consimțământului

(1) Nicio intervenție în domeniul sănătății nu se poate efectua decât după ce persoana vizată și-a dat consimțământul liber și în cunoștință de cauză.

(2) În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată.

(3) Dispozițiile privind retragerea consimțământului sunt valabile și în ceea ce privește consimțământul exprimat, în condițiile legii, de altă persoană sau instituție decât persoana respectivă.

ARTICOLUL 12

Consimțământul în cazul minorilor

(1) Atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorități sau a unei alte persoane ori instanțe desemnate prin lege.

(2) Medicul, în funcție de vârsta și gradul de maturitate a minorului și numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare și părerea minorului.

ARTICOLUL 13

Consimțământul persoanelor fără capacitatea de a consimți

Atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane ori instanțe desemnate prin lege.

ARTICOLUL 14

Informarea prealabilă și adecvată a persoanei

(1) Medicul va solicita și va primi consimțământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptățită să își dea acordul cu privire la intervenția medicală a primit informații adecvate în privința scopului și naturii intervenției, precum și în privința consecințelor și a riscurilor previzibile și în general acceptate de societatea medicală.

(2) Pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată și raportată persoanei care urmează să își manifeste consimțământul.

ARTICOLUL 15

Lipsa consimțământului în situații de urgență

Atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul adecvat, se va putea proceda imediat la orice intervenție indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătății persoanei vizate.

ARTICOLUL 16

Consimțământul implicit

În interesul pacientului sunt valabile și vor fi luate în considerare autorizările și dorințele exprimate anterior cu privire la o intervenție medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenții, nu este într-o stare care să îi permită să își exprime voința sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune și o repetabilitate specifică.

CAPITOLUL III

Secretul profesional și accesul la datele referitoare la starea de sănătate

ARTICOLUL 17

Secretul profesional

Medicul va păstra secretul profesional și va acționa în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătatea sa.

ARTICOLUL 18

Întinderea obligației de păstrare a secretului profesional

(1) Obligația medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv față de membrii familiei persoanei respective.

(2) Obligația medicului să păstreze secretul profesional persistă și după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

ARTICOLUL 19

Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

(1) Medicul va gestiona informația medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislației în vigoare sau în baza mandatului pacientului.

(2) Obligația medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

ARTICOLUL 20

Derogări de la regula păstrării secretului profesional

Derogările de la dreptul fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătate sunt numai cele prevăzute în mod expres de lege.

CAPITOLUL IV

Reguli generale de comportament în activitatea medicală

ARTICOLUL 21

Comportamentul profesional și etic

(1) Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale.

(2) Comportamentul profesional implică, fără a se limita la preocuparea constantă și permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educație medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee și tehnici medicale asimilate și agreate de comunitatea medicală.

ARTICOLUL 22

Fapte și acte nedeontologice

Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

- a) practicarea eutanasiei și eugeniei;
- b) cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei, refuzul acordării serviciilor medicale;
- c) abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgență sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiții adecvate situației în care se află și stării sale de sănătate;
- d) folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate științific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;
- e) cu excepția urgențelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiții care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;
- f) emiterea unui document medical de complezență sau pentru obținerea unui folos nelegal sau imoral;
- g) emiterea unui document medical pentru care nu există competență profesională;
- h) atragerea clientelei profitând de funcția ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase și neconforme cu normele publicității activităților medicale;
- i) folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deținerii unor titluri profesionale, specialități ori competențe profesionale neconforme cu realitatea;
- j) încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
- k) respingerea publică, cu excepția dezbaterilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament și profilaxie recunoscute de comunitatea științifică academică medicală, precum și recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate științific.

ARTICOLUL 23

Atingeri ale independenței profesionale

Constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:

- a) cu excepția situațiilor prevăzute de lege și cu anunțarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă și în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic și o persoană care produce sau distribuie medicamente;

- b) reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;
- c) implicarea, direct sau indirect, în distribuția de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;
- d) încălcarea principiului transparenței în relația cu producătorii și distribuitorii de medicamente și produse medicale;
- e) primirea unor donații sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să își piardă caracterul simbolic și care pot influența actul medical, de la una dintre entitățile prevăzute la lit. a)-c).

ARTICOLUL 24

Principiului transparenței

(1) Medicul va solicita și va accepta numai sponsorizarea activităților realizate strict în interes profesional și va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiționare de orice fel cu privire la obținerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influența decizia sau prescripția medicală.

(2) Medicul angajat ori aflat în relații contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existența unei cereri de sponsorizare și despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris și în timp util să finanțeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunța la cererea de sponsorizare.

(3) Medicul va ține evidența sponsorizărilor și va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depășește cuantumul stabilit prin decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România.

(4) În toate situațiile în care sunt sponsorizate activități ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar și la colegiul teritorial la care este înregistrat.

(5) Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor și, la cerere, vor fi puse la dispoziția organelor corpului profesional.

(6) Prevederile alin. (3), (4) și (5) se vor aplica și în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

(7) Colegiile teritoriale pot înființa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea și implicațiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

ARTICOLUL 25

Caracterul nemediat al relației medic-pacient

Cu excepția unor situații obiectiv excepționale și imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală și nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

ARTICOLUL 26

Limitele angajamentului profesional

(1) În orice situație, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului sau a unității sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare.

(2) Dacă medicul nu are suficiente cunoștințe ori experiența necesară pentru a asigura o asistență medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situației sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleași dispoziții se vor aplica și în cazul în care dotarea tehnică și materială a unității în care are loc consultul sau intervenția medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenției medicale.

ARTICOLUL 27

Diligența de claritate

Medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înțeles pe deplin prescripția, recomandarea sau orice altă cerință a medicului, precum și cu privire la

faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

ARTICOLUL 28

Colaborarea cu alți specialiști

(1) În situația în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziție orice fel de date sau informații cu caracter medical referitoare la persoana în cauză și informându-l cu privire la orice altă chestiune legată de starea de sănătate a acesteia.

(2) Recomandările formulate de alți specialiști în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competențe profesionale și situației particulare a pacientului.

ARTICOLUL 29

Consultul în echipă

În situația în care este necesar, medicul, cu consimțământul pacientului sau, după caz, al persoanei, respectiv al instituției abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

ARTICOLUL 30

Luarea deciziei și comunicarea ei

(1) În cazul unui consult organizat de către medicul curant în condițiile art. 28, luarea și comunicarea deciziei finale aparțin medicului care l-a organizat.

(2) Dacă opinia majorității medicilor participanți la un consult organizat în condițiile art. 28 diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituția sau persoana abilitată va fi informată.

ARTICOLUL 31

Dreptul la o a doua opinie medicală

În toate situațiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obține o a doua opinie medicală.

ARTICOLUL 32

Actul medical de la distanță

Investigația ori intervenția medicală la distanță, în oricare dintre formele și modalitățile existente, este permisă numai în situația în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigației și procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenției medicale în cazul operațiilor. Excepție fac situațiile de urgență.

ARTICOLUL 33

Finalizarea obligației asumate

(1) Medicul se va asigura că pacientul a înțeles natura și întinderea relației medic-pacient, că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical și la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească.

(2) Odată încheiată înțelegerea medic-pacient, medicul este ținut să ducă la îndeplinire toate obligațiile asumate, așa cum rezultă ele din înțelegerea părților, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile și cutumele profesiei medicale.

ARTICOLUL 34

Refuzul acordării serviciilor medicale

(1) Refuzul acordării asistenței medicale poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul și rolul social al profesiei medicale.

(2) În toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viața sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

CAPITOLUL V

Activitățile conexe actului medical

ARTICOLUL 35

Legalitatea și realitatea conținutului documentelor medicale

Medicul va elibera persoanelor îndreptățite numai documentele permise de lege și care atestă realitatea medicală așa cum rezultă aceasta din datele și informațiile pe care medicul le deține în mod legal ori așa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

ARTICOLUL 36

Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală

(1) Documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialității și competențelor profesionale ale medicului respectiv.

(2) Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activității respective și se va finaliza printr-un înscris medical.

ARTICOLUL 37

Obligații referitoare la sănătatea publică

(1) Medicul are obligația profesională și legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia și este cazul, el va semnală persoanelor respective responsabilitatea ce le revine acestora față de ele însele, dar și față de comunitate și colectivitate.

(2) Medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

ARTICOLUL 38

Semnalarea erorilor profesionale

(1) Medicul care ia cunoștință despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei.

(2) Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situației, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional și, cu excepția situațiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

ARTICOLUL 39

Primordialitatea concilierii

În orice situație litigioasă ori divergență profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

ARTICOLUL 40

Obligația de sprijin reciproc și de loialitate

În toate situațiile și împrejurările legate de exercitarea obligațiilor profesionale, medicii își vor acorda sprijin reciproc și vor acționa cu loialitate unul față de celălalt. Obligația de sprijin și loialitate subzistă și față de corpul profesional și organismele sale.

ARTICOLUL 41

Concurența loială

(1) În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestației medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plății directe este obligatorie afișarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepția serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(2) Medicul cu practică independentă poate refuza să își ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepția cazurilor care necesită servicii de urgență sau se află în pericol iminent.

(3) Este interzisă practicarea concurenței neloiale în exercitarea activității medicale sau în legătură cu aceasta.

(4) Prin concurență neloială se înțelege orice acțiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpușilor acestora, făcută cu scopul de a menține sau atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cum ar fi:

- a) deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;
 - b) perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu prețul pieții sau calitatea prestației, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât și din punctul de vedere al onestității față de pacient, cu scopul de a atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum și acordarea unor reduceri/scutiri/eșalonări de onorarii;
 - c) atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;
 - d) racolarea personalului instruit și format la o unitate medicală concurentă;
 - e) determinarea reprezentanților oricăror autorități/instituții de a sfătui toți solicitanții să se adreseze unei anumite unități medicale;
 - f) neemiterea sau emiterea neregulată a chitanțelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;
 - g) participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-și face publicitate în vederea atragerii de clientela, în alte condiții decât cele prevăzute de lege și de prezentul cod;
 - h) însărcinarea unui profesionist, chiar și cu titlu gratuit, de a procura clienți ori a face reclamă;
 - i) oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clientelei;
 - j) orice alte acte sau fapte în accepțiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.
- (5) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice și nu pentru a menține sau atrage clientela ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, în cazuri justificate cum ar fi:
- a) prestații efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;
 - b) servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu își pot permite costul lor;
 - c) alte situații cu caracter excepțional reglementate legal.

CAPITOLUL VI

Cercetarea medicală

ARTICOLUL 42

Principiul legalității și eticii cercetării medicale

Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin față de ființa și de specia umană și cu respectarea strictă a condițiilor prevăzute de lege și normele profesiei.

ARTICOLUL 43

Cercetarea pe ființa umană

Cercetarea pe ființa umană are caracter de excepție și poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiții:

- a) nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe ființe umane de eficacitate comparabilă;
- b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;
- c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanța sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilității sale pe plan etic;
- d) persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor prevăzute prin lege pentru protecția sa;
- e) consimțământul a fost dat în mod expres, specific și a fost consemnat în scris. Acest consimțământ poate fi retras expres în orice moment.

ARTICOLUL 44

Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți

Nu poate fi desfășurată activitate de cercetare științifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimți decât dacă sunt întrunite cumulativ condițiile următoare:

- a) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 43 lit. a) -d);

- b) rezultatele cercetării au potențialul de a produce beneficii reale și directe pentru sănătatea sa;
- c) cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecți capabili să își dea consimțământul;
- d) autorizarea necesară prevăzută la art. 43 lit. c) a fost dată specific și în scris;
- e) persoana în cauză nu are obiecții.

ARTICOLUL 45

Diligența medicului

Medicul este dator să depună toată diligența și să străluie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt și de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală. În caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.

ARTICOLUL 46

Intervenția asupra persoanei

Nicio persoană nu va putea fi supusă experiențelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenții în scop de cercetare decât în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege.

ARTICOLUL 47

Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață

(1) Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al acestora și numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat.

(2) În afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoane aflate în viață, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.

ARTICOLUL 48

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane de la persoane decedate

Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane, în scop terapeutic sau științific, de la persoane decedate se efectuează numai în condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieții, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil și expres dat, în ordine, de soțul supraviețuitor, de părinți, de descendenți ori, în sfârșit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.

ARTICOLUL 49

Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului și rolului profesiei de medic următoarele activități în domeniul cercetării medicale:

- a) orice intervenție medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmărește modificarea descendenței unei persoane. Excepție fac situațiile care privesc prevenirea și tratamentul unor maladii genetice, situație în care se vor obține toate autorizările adecvate;
- b) orice intervenție prin care se urmărește crearea unei ființe umane genetic identică cu altă ființă umană vie sau moartă;
- c) crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
- d) orice intervenție de natură a determina sexul viitorului copil. Excepție fac situațiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;
- e) examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical și strict în condițiile și procedurile legale;
- f) orice intervenție prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecția persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;
- g) participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare științifică, ambele efectuate strict în condițiile legii;

h) participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

CAPITOLUL VII

Publicitatea activităților medicale

ARTICOLUL 50

Scopul publicității

(1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informații cu privire la activitatea desfășurată de acestea.

(2) Publicitatea trebuie să fie veridică, neînșelătoare, să respecte secretul profesional și să fie realizată cu demnitate și prudență.

(3) Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate mențiunile laudative sau comparative și toate indicațiile referitoare la identitatea pacienților sunt interzise.

(4) Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clientelă.

ARTICOLUL 51

Mijloacele de publicitate

(1) Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

a) plasarea unei firme;

b) anunțuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;

c) anunțuri și mențiuni în anuare, cărți de telefon și baze de date cu profesioniștii din sectorul sanitar;

d) invitații, broșuri și anunțuri de participare la conferințe, colocvii etc., profesionale și de specialitate;

e) corespondență profesională și cărți de vizită profesionale;

f) adresă de internet.

(2) Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:

a) oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reședința unei persoane sau într-un loc public;

b) propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienți;

c) acordarea de consultații medicale realizate pe orice suport material, precum și prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepția acelor avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.

(3) În cadrul aparițiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic și tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee și mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-și face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producția de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

ARTICOLUL 52

Firma

(1) Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 x 80 cm și va fi amplasată la intrarea imobilului și/sau a spațiului ocupat în care forma de exercitare a profesiei își are sediul profesional principal sau secundar ori birou de lucru.

(2) Firma cuprinde următoarele mențiuni:

a) Colegiul Medicilor din România;

b) structura teritorială a Colegiului Medicilor din România;

c) denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele și prenumele medicului, în cazul în care acestea nu se regăsesc în denumire;

d) mențiuni privind identificarea sediului (etaj, apartament);

e) mențiuni privind specialitățile și competențele medicale și, opțional, titlurile profesionale, academice, științifice;

f) mențiuni privind sediul principal și sediul secundar.

ARTICOLUL 53

Publicitatea prin mijloacele media

(1) Formele de exercitare a profesiei pot publica anunțuri în mica sau în marea publicitate.

(2) Anunțurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele și principalele specialități și competențe în care medicii își desfășoară activitatea, precum și programul de activitate.

ARTICOLUL 54

Corespondența

(1) Corespondența formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:

- a) numărul de telefon, fax, adresa de internet și adresa electronică (e-mail);
- b) indicarea sediului principal și, după caz, a sediului secundar și/sau a altui loc de muncă;
- c) specialitățile și competențele medicale;
- d) titlurile academice, științifice sau profesionale;
- e) sigla formei respective de exercitare a profesiei

(2) Cărțile de vizită profesionale ale medicului care își desfășoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței, precum și calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.

ARTICOLUL 55

Pagina web

(1) Medicii, precum și formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde mențiuni referitoare la activitatea desfășurată, precum și pe cele permise corespondenței ori publicității.

(2) Conținutul și modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

(3) Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau mențiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activitățile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.

(4) Pagina web nu poate conține legături către alte adrese al căror conținut ar fi contrar principiilor esențiale ale profesiei de medic.

(5) Pentru realizarea cerințelor menționate la alin. (4), medicul sau forma de exercitare a profesiei deținătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea și evaluarea paginilor proprii și a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii și trebuie să dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conținutul și forma acestora sunt contrare principiilor esențiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL VIII

Judecarea cauzelor deontologice

ARTICOLUL 56

Celeritatea

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări privind existența unei posibile încălcări a dispozițiilor prezentului cod de deontologie medicală se fac cu celeritate de către persoanele desemnate cu cercetarea faptei ori de către cei cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluționarea sesizării, fiind obligate să acționeze cu maximă diligență, netergiversând sau prelungind realizarea atribuțiilor, respectiv comunicarea datelor solicitate.

(2) În adresa de solicitare a unor date și informații necesare soluționării cauzei disciplinare se va indica data până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informațiilor solicitate.

ARTICOLUL 57

Prezumția de nevinovăție

(1) Cercetarea și analiza oricărei sesizări se vor face având în vedere și respectând prezumția de nevinovăție a medicului.

(2) Persoanele desemnate cu cercetarea sesizării ori membrii comisiei de disciplină vor acționa cu tact și moderație, fără a se antepunuta sau a emite opinii personale în niciun mod și în niciun sens pe timpul soluționării sesizării.

ARTICOLUL 58

Imparțialitatea

(1) Persoana desemnată cu cercetarea faptei reclamate ori membrii comisiei de disciplină care are/au vreun interes personal în cauză, în orice mod, ori are/au legături de rudenie cu medicul care face obiectul cercetării sau cu persoana care a făcut reclamația îl va/vor informa pe președintele comisiei de disciplină, care va decide, după caz, menținerea sau înlocuirea persoanei în cauză.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în situația existenței unor situații conflictuale.

(3) Nicio persoană implicată în cercetarea sau soluționarea cauzei disciplinare nu va putea face declarații publice cu privire la cauza respectivă până la soluționarea ei definitivă.

ARTICOLUL 59

Contradictorialitatea scrisă

(1) Comisia de disciplină va stăruii pentru obținerea în scris a poziției fiecărei părți implicate în cauza disciplinară.

(2) Contradictorialitatea orală directă se va desfășura doar în condițiile în care pentru soluționarea cauzei este strict necesară, neputându-se soluționa cauza altfel. În acest caz, președintele ședinței va acționa cu tact și înțelegere, fiind interzise adresările directe între persoanele implicate sau emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor aprecieri ori opinii în legătură cu cauza respectivă.

ARTICOLUL 60

Opinia de specialitate

(1) În funcție de cauza supusă cercetării disciplinare, comisia de jurisdicție profesională și/sau comisia de disciplină pot/ poate solicita o opinie de specialitate de la medici specialiști cu reputație în domeniu.

(2) Dispozițiile art. 57 se aplică și în ceea ce privește specialiștii.

ARTICOLUL 61

Desfășurarea audierilor

(1) În cauza supusă soluționării, membrii comisiei de disciplină se vor adresa persoanelor audiate exclusiv prin intermediul președintelui comisiei sau solicitându-i acestuia permisiunea și exclusiv pentru a-i pune persoanei în cauză întrebări utile și relevante soluționării cauzei.

(2) Pe timpul audierii este interzisă emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor opinii personale sau aprecieri de orice natură. În caz de nevoie, președintele comisiei poate interveni și restabili cadrul decent al audierilor, inclusiv prin suspendarea ședinței comisiei.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

ARTICOLUL 62

Aplicarea codului de deontologie medicală

Prezentul cod de deontologie medicală se aplică tuturor medicilor care exercită profesia pe teritoriul României, indiferent de forma de organizare, sursa finanțării sau de caracterul permanent, temporar ori ocazional al activității.

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE

al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România

CAPITOLUL I

Principii generale

ART. 1

Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România cuprinde un ansamblu de principii și reguli ce reprezintă valorile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României.

ART. 2

Codul de etică și deontologie al asistentului medical generalist, al moașei și al asistentului medical din România are drept principal scop:

- a) ocrotirea drepturilor pacienților;
- b) respectarea obligațiilor profesionale de către asistenții medicali generaliști, moașe și asistenții medicali;
- c) apărarea demnității și a prestigiului profesiei de asistent medical generalist, de moașă și de asistent medical;
- d) recunoașterea profesiei, a responsabilității și încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

ART. 3

Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist, profesia de moașă și profesia de asistent medical pe teritoriul României sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- f) în exercitarea profesiei asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- g) asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

CAPITOLUL II

Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistenților medicali generaliști, moașelor și asistenților medicali

ART. 4

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

ART. 5

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

ART. 6

În caz de pericol public, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

ART. 7

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale.

ART. 8

Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

ART. 9

Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșală deontologică.

ART. 10

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

ART. 11

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite orice modalitate de a cere recompense, altele decât formele legale de plată.

CAPITOLUL III

Raporturi profesionale cu alți profesioniști din domeniul medico-sanitar și instituții

SECȚIUNEA 1

Raporturile profesionale cu alți profesioniști din domeniul sanitar

ART. 12

În baza spiritului de echipă, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali își datorează sprijin reciproc.

ART. 13

Constituie încălcări ale regulilor etice:

- a) jignirea și calomnierea profesională;
- b) blamarea și defăimarea profesională;
- c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

ART. 14

(1) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calității profesionale, conflictul în primă instanță trebuie mediat de biroul consiliului județean, la nivel județean/municipiului București, și de Biroul executiv, la nivel național.

(2) Dacă acesta persistă, cei implicați se pot adresa Comisiei de etică și deontologie sau justiției, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze.

(3) În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009.

ART. 15

În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiași pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal.

ART. 16

În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

SECȚIUNEA a 2-a

Raporturile profesionale cu instituțiile

ART. 17

Angajatorul trebuie să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical în exercitarea profesiei.

ART. 18

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical aduc la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercițiul profesional.

ART. 19

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

CAPITOLUL IV

Educația medicală continuă

ART. 20

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

CAPITOLUL V

Obligații etice și deontologice

SECȚIUNEA 1

Obligația acordării îngrijirilor medicale

ART. 21

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

ART. 22

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

ART. 23

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

ART. 24

În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidentări în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

ART. 25

(1) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

(2) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.

ART. 26

Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.

ART. 27

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.

ART. 28

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

SECȚIUNEA a 2-a

Respectarea drepturilor pacientului

ART. 29

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

SECȚIUNEA a 3-a

Consimțământul

ART. 30

O intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

ART. 31

Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:

- a) pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
- b) în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;
- c) în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;
- d) în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;
- e) în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

ART. 32

Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, nu este obligatoriu în următoarele situații:

- a) când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;
- b) în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

SECȚIUNEA a 4-a

Secretul profesional

ART. 33

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

ART. 34

Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

ART. 35

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

ART. 36

Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

ART. 37

În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

ART. 38

Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

CAPITOLUL VI

Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

SECȚIUNEA 1

Situația bolnavului psihic

ART. 39

Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

ART. 40

Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltrătarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

ART. 41

(1) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

(2) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenția de urgență.

(3) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

ART. 42

Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

SECȚIUNEA a 2-a

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

ART. 43

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

SECȚIUNEA a 3-a

Pacientul privat de libertate

ART. 44

Asistentului medical generalist, moașei și asistentului medical care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

ART. 45

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical constată că pacientul privat de libertate a suportat maltrătară, aceștia au obligația să informeze organele competente.

SECȚIUNEA a 4-a

Situația pacienților infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA

ART. 46

(1) Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

(2) Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

(3) Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

CAPITOLUL VII

Practicarea profesiei în sistem privat. Îngrijirile la domiciliu

ART. 47

Asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali exercită profesia în regim salarial și/sau independent.

ART. 48

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care își desfășoară activitatea în calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practică medicală pot furniza îngrijiri medicale la domiciliu, dacă sunt autorizați în acest sens, în conformitate cu prevederile legale privind organizarea și funcționarea îngrijirilor la domiciliu.

ART. 49

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical sunt obligați să comunice medicului care a recomandat aceste servicii situația evoluției stării de sănătate a pacientului îngrijit.

ART. 50

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical chemați într-o familie ori colectivitate trebuie să respecte regulile de igienă și de profilaxie, în exercitarea profesiei.

CAPITOLUL VIII

Probleme ale îngrijirii minorilor

ART. 51

Dacă asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical apreciază că minorul este victima unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudențe, și să alerteze autoritatea competentă.

ART. 52

Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

ART. 53

În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

CAPITOLUL IX

Probleme ale experimentării pe om

ART. 54

(1) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.

(2) Dispozițiile prezentului articol se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie.

ART. 55

Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL X

Dispoziții speciale

ART. 56

La primirea în OAMGMAMR, asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical vor depune următorul jurământ:

„În numele Vieții și al Onoarei,

jur să îmi exercit profesia cu demnitate, să respect ființa umană și drepturile sale și să păstrez secretul profesional.

Jur că nu voi îngădui să se interpună între datoria mea și pacient considerații de naționalitate, rasă, religie, apartenență politică sau stare socială.

Voi păstra respectul deplin pentru viața umană chiar sub amenințare și nu voi utiliza cunoștințele mele medicale contrar legilor umanității.

Fac acest jurământ în mod solemn și liber!”

ART. 57

Dovedirea calității de membru al OAMGMAMR se face cu certificatul de membru, eliberat de OAMGMAMR.

ART. 58

Actele medicale și de îngrijire efectuate de asistenți medicali generaliști, moașe și asistenți medicali vor purta parafa și semnătura acestora, pentru asumarea răspunderii individuale și probarea responsabilității profesionale.

ART. 59

Modelul certificatului de membru și al parafei profesionale sunt adoptate de Consiliul Național al OAMGMAMR, ca anexe ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009 și fac parte integrantă din acesta.

CAPITOLUL XI

Dispoziții finale

ART. 60

Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etică și deontologie constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară.

ART. 61

Răspunderea disciplinară a membrilor OAMGMAMR nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială.

ART. 62

Procedura de sesizare și soluționare a cauzelor este prevăzută în Statutul OAMGMAMR.

ART. 63

Toți asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali au obligația de a informa consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București despre modificările survenite în situația lor profesională.

ART. 64

Consiliul județean al OAMGMAMR, respectiv al municipiului București va informa Consiliul național al OAMGMAMR cu privire la aceste modificări.

ART. 65

Prevederile prezentului cod de etică și deontologie se completează corespunzător cu dispozițiile Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, ale Statutului Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009, ale Regulamentului de organizare și funcționare al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 3/2009, precum și cu normele legale în materie pe specialități, cu modificările ulterioare.

ART. 66

Completarea sau modificarea prezentului cod de etică și deontologie se va face de către Adunarea generală națională, la propunerea Consiliului național al OAMGMAMR.

ART. 67

La data intrării în vigoare a prezentului cod de etică și deontologie se abrogă Codul de etică și deontologie profesională al asistentului medical și al moașei din România, adoptat de Adunarea generală națională a Ordinului Asistenților Medicali și Moașelor din România.

ART. 68

Prezentul cod de etică și deontologie a fost adoptat de Adunarea generală națională a OAMGMAMR în data de 9 iulie 2009 și intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, partea I.

ANEXA NR. 3

CODUL DEONTOLOGIC AL FARMACISTULUI

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1

Codul deontologic al farmacistului cuprinde ansamblul de principii, reguli și standarde ce reprezintă idealurile, valorile și angajamentele morale fundamentale în baza cărora se exercită profesiunea de farmacist pe teritoriul României.

Art. 2

Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:

- a) implicarea farmaciștilor în îmbunătățirea sănătății publice, printr-o activitate profesională onestă, demnă și competentă;
- b) ocrotirea drepturilor pacienților în relație cu produsele și serviciile furnizate de farmaciști în cadrul sistemului de sănătate;
- c) respectarea obligațiilor profesionale de către farmaciști, indiferent de statutul instituției în cadrul căreia își exercită profesiunea;
- d) apărarea încrederii publice în profesiunea de farmacist, a demnității și a prestigiului acestei profesii în societate;
- e) stimularea reflecției farmaciștilor asupra standardelor etice de calitate și promovarea monitorizării calității propriei activități profesionale.

Art. 3

(1) Codul deontologic are menirea de a susține realizarea corectă a activităților profesionale de către farmacist, în interesul pacienților și al sănătății publice, indiferent de domeniul de activitate profesională: cercetare, industrie, import, export, distribuție en gros, brokeraj, distribuție en détail, laborator de analize, învățământ, administrație sanitară, organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) În sensul prezentului Cod, activitățile profesionale includ orice act, remunerat sau neremunerat, prin care un farmacist își utilizează cunoștințele, abilitățile sau competențele profesionale, indiferent că se află în relație directă sau indirectă cu un anumit pacient, cu o comunitate de persoane sau cu publicul în general, indiferent de statutul instituției sau al unității în care profesează.

(3) Codul deontologic promovează moralitatea și onorabilitatea farmacistului, inclusiv în afara activităților profesionale.

Art. 4

(1) Dispozițiile Codului deontologic al farmacistului sunt aplicabile tuturor farmaciștilor membri ai Colegiului Farmaciștilor din România, indiferent de regimul exercitării profesiei, salarial și/sau independent.

(2) Activitatea desfășurată în calitate de membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și/sau în calitate de farmacist angajat al acestuia se supune prevederilor prezentului Cod.

(3) Orice încălcare a Codului deontologic, a drepturilor pacienților în relație cu asistența farmaceutică sau a interesului profesiei, trebuie adusă la cunoștința Colegiului Farmaciștilor din România.

(4) Judecarea abaterilor de la dispozițiile prezentului Cod intră în competența comisiilor disciplinare ale Colegiului Farmaciștilor din România, conform legii.

Capitolul II Principii comune tuturor farmaciștilor

Art. 5

(1) Profesiunea de farmacist are ca scop ocrotirea sănătății publice, prin punerea la dispoziția fiecărui pacient și a publicului în general a cunoștințelor, abilităților și competențelor specifice.

(2) Farmacistul trebuie să își exercite profesiunea exclusiv în respect față de viață și față de persoana umană, binele fiecărui pacient și interesul sănătății publice trebuind să primeze în orice activitate profesională a farmacistului.

Art. 6

(1) Farmacistul trebuie să trateze fiecare persoană care i se adresează în scop profesional cu respect, cu devotament și fără discriminare.

(2) Orice farmacist, în limita cunoștințelor și mijloacelor de care dispune, are îndatorirea de a acorda ajutor de urgență oricărei persoane aflate în pericol imediat, cu excepția cazurilor de forță majoră.

(3) În exercitarea profesiei, farmacistul are obligația de a respecta drepturile pacienților, după cum urmează:

- a) dreptul la servicii și la produse de sănătate pentru prevenirea îmbolnăvirilor, inclusiv la educație adecvată în acest scop;
- b) dreptul de acces la servicii și la produse adecvate stării lor de sănătate, inclusiv la cele inovative;
- c) dreptul la informare privind starea lor de sănătate, serviciile și produsele de sănătate, cercetarea și inovarea în domeniul sănătății;
- d) dreptul la consimțământ informat în privința utilizării serviciilor și produselor de sănătate;
- e) dreptul la libera alegere a unității sanitare, a profesionistului, a serviciilor și a produselor de sănătate adecvate stării lor de sănătate;
- f) dreptul la intimitate în timpul furnizării și utilizării serviciilor și produselor de sănătate;
- g) dreptul la confidențialitatea datelor personale și a informațiilor privind starea lor de sănătate, serviciile și produsele de sănătate utilizate;
- h) dreptul la respectarea timpului propriu în privința furnizării serviciilor și produselor de sănătate necesare;
- i) dreptul la produse și servicii de sănătate de calitate, în conformitate cu standardele legale în vigoare;
- j) dreptul la siguranță în relație cu unitățile sanitare, cu profesioniștii din sănătate, cu serviciile și produsele de sănătate utilizate;
- k) dreptul de a respinge orice suferințe și dureri care nu sunt necesare în legătură cu starea proprie de sănătate;
- l) dreptul de a depune plângere în legătură cu serviciile sau produsele de sănătate, dreptul la rezolvarea plângerii și dreptul de a fi informați în privința rezultatului acesteia;
- m) dreptul la despăgubiri pentru prejudiciile fizice, morale sau psihologice suferite în legătură cu utilizarea unor servicii sau produse de sănătate.

Art. 7

(1) Farmacistul trebuie să contribuie activ la informarea și educarea populației în materie de sănătate, în special în ceea ce privește combaterea toxicomaniei, dopajului și altor flageluri.

(2) Participarea în programe și proiecte publice de promovare a sănătății și a calității vieții, inițiate de Colegiul Farmaciștilor din România sau de alte instituții competente, care-i solicită cunoștințele, abilitățile sau competența, constituie o obligație etică pentru farmacist.

(3) Farmacistul poate iniția și promova proiecte proprii de promovare a sănătății și a calității vieții, aceste acțiuni trebuind să constituie modele de practică etică și de calitate.

Art. 8

(1) Farmacistul este obligat să colaboreze cu autoritățile publice competente și să participe la orice acțiune întreprinsă de acestea în vederea ocrotirii sănătății publice.

(2) În interesul public, farmacistul trebuie să evite orice act de natură să compromită buna funcționare a instituțiilor sanitare și/sau a regimurilor de asigurări sociale sau buna gestionare a resurselor acestora.

(3) În orice situație în care este necesar, în interesul pacientului sau al sănătății publice, farmacistul trebuie să colaboreze cu colegii, cu medicii, cu alți profesioniști din sănătate, cu autorități din domeniu sau cu alte instituții competente.

(4) Farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate.

Art. 9

(1) În orice împrejurare ce implică exercitarea corectă a profesiei, în interesul pacientului sau al sănătății publice, farmacistul trebuie să dovedească loialitate, solidaritate și colegialitate.

(2) Farmacistul trebuie să se comporte în permanență cu cinste și demnitate profesională, astfel încât să nu prejudicieze în nici un fel vreun coleg, profesiunea sau corpul profesional.

(3) Concurența loială și publicitatea etică trebuie să guverneze relațiile dintre unitățile farmaceutice în care profesiază farmacistul.

(4) Farmacistul este obligat să respecte și să promoveze principiile publicității etice și ale concurenței loiale, indiferent de statutul instituției sau al unității în care profesiază.

Art. 10

(1) Farmacistul trebuie să-și păstreze, în permanență, libertatea de gândire și de decizie în realizarea actului profesional.

(2) Independența profesională trebuie susținută și apărată în orice situație, în interesul pacientului, al sănătății publice și al demnității profesiei.

(3) Farmacistul nu trebuie să accepte nici un fel de constrângere financiară, comercială, tehnică, morală sau de orice altă natură, care ar aduce atingere independenței sale în actul profesional, în special cu ocazia încheierii de contracte, convenții sau alte înțelegeri cu obiect profesional.

(4) Orice astfel de înțelegeri, inclusiv secrete, încheiate în condiții de constrângere de natura celor enumerate la alin. (3) al prezentului articol, sunt contrare deontologiei farmaceutice și trebuie aduse la cunoștința Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 11

(1) Farmacistul își exercită personal profesiunea și poartă întreaga răspundere pentru deciziile luate cu ocazia fiecărui act profesional.

(2) În vederea protejării răspunderii sale profesionale personale, farmacistul nu trebuie să permită utilizarea, în numele său, a următoarelor:

- a) semnătura sa olografă sau electronică;
- b) certificatul propriu de membru al Colegiului Farmaciștilor din România;
- c) contractul în baza căruia își exercită profesiunea;
- d) orice cod propriu de identificare eventual stabilit la nivel instituțional.

(3) În cazul în care oricare dintre elementele enumerate la alin. (2) al prezentului articol a fost utilizat fără știrea sa, farmacistul este obligat ca, la luarea la cunoștință, să anunțe de îndată Colegiul Farmaciștilor din România.

Art. 12

(1) În vederea asigurării calității în activitățile profesionale, farmacistul are obligația de a respecta și aplica legislația profesională, regulile de bună practică specifice domeniului său de activitate, precum și orice alte standarde de calitate aplicabile, stabilite prin documente oficiale instituționale, naționale sau internaționale.

(2) În situațiile în care, în rezolvarea unei probleme din practică, alegerea soluției nu este prevăzută de legislația în vigoare, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu deontologia farmaceutică și să își asume răspunderea.

Art. 13

(1) Farmacistul trebuie să își mențină competența și calitatea actului profesional la nivelul progresului cunoașterii în domeniul propriu de activitate.

(2) În acest scop, el are datoria de a-și actualiza permanent cunoștințele, prin participarea la activități de educație continuă adecvate, în conformitate cu standardele în vigoare.

(3) Înainte de a ocupa un post sau o funcție, farmacistul trebuie să se asigure că are experiența,

cunoștințele și competențele necesare pentru îndeplinirea corectă a atribuțiilor în acel post sau în acea funcție.

(4) Farmacistul nu trebuie să divulge, nici după încetarea atribuțiilor sale, indiferent de post sau funcție, informații care, prin natura lor, fac obiectul secretului profesional, conform reglementărilor specifice domeniului de activitate și documentelor oficiale instituționale.

Art. 14

(1) Farmaciștii trebuie să își exercite profesiunea cu evitarea situațiilor de nedemnitate sau de incompatibilitate stabilite prin legislația în vigoare.

(2) Ei nu pot desfășura, în paralel cu exercitarea profesiei de farmacist, nici o ocupație de natură a aduce atingere demnității acestei profesii sau bunelor moravuri.

(3) Sunt considerate astfel de ocupații cele care implică activități ilegale sau care au scop contrar celui de ocrotire a sănătății, vieții ori persoanei umane, conform deciziei, de la caz la caz, a organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România.

(4) Starea de sănătate fizică și psihică adecvată exercitării corecte a profesiei trebuie certificată, în mod regulat, prin prezentarea certificatului de sănătate, la intervale de cel puțin 3 ani, la organele abilitate ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 15

(1) Farmacistul are obligația morală de a se angaja în dezvoltarea și în evoluția profesiei, în special prin participarea la educația și la formarea profesională a viitorilor farmaciști.

(2) Farmacistul care îndrumă studenți sau rezidenți în practică sau în stagiul profesional trebuie să acorde timp suficient pentru formarea corespunzătoare a acestora și să-i implice în toate activitățile sale profesionale.

(3) El trebuie să împărtășească studenților și rezidenților cunoștințele sale profesionale și să le pună la dispoziție toate mijloacele de documentare utile, pentru o formare practică de nivel înalt.

(4) Farmacistul are datoria de a inspira studenților și rezidenților respect și devotament față de profesiune, constituind el însuși un model profesional și deontologic.

Art. 16

(1) Farmaciștii care participă cu prezentări la manifestări științifice sau profesionale, respectiv cei care publică materiale profesionale, trebuie să se asigure că întregul conținut al materialelor susținute este onest, echilibrat, obiectiv, bazat pe informații științifice care pot contribui la ameliorarea cunoașterii, a serviciilor furnizate pacienților și a utilizării medicamentelor.

(2) În virtutea dreptului pacienților la informare de calitate privind medicamentele și la educație în domeniul sănătății, prevederile alin. (1) al prezentului articol se aplică și în cazul participării farmaciștilor la reuniuni cu pacienți ori asociații de pacienți sau cu alți reprezentanți ai societății civile.

Art. 17

(1) Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale ale farmaciștilor la cel mai înalt nivel, în concordanță cu cunoașterea științifică și cu progresul standardelor legale.

(2) În acest scop, prin organele sale competente, supraveghează respectarea, de către farmaciști, a obligațiilor profesionale și a deontologiei farmaceutice, și acționează pentru apărarea independenței, onoarei și demnității profesiei.

(3) Orice diferende între farmaciști, legate de exercitarea profesiei, de semnalare a erorilor profesionale sau a abaterilor de la Codul deontologic, se rezolvă prin intermediul organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România, înainte de a fi comunicate public.

(4) Orice modificare în statutul profesional al farmacistului trebuie comunicată Colegiului Farmaciștilor din România, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Cercetarea științifică

Art. 18

- (1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează cercetarea științifică de calitate și onestă, cu respectarea legislației în vigoare și a principiilor de etică proclamate de documente oficiale naționale și internaționale.
- (2) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină activitatea de publicare și de difuzare către publicul larg a rezultatelor valoroase obținute în cercetarea științifică.
- (3) Colegiul Farmaciștilor din România apără drepturile de proprietate intelectuală ale farmaciștilor autori de publicații științifice sau profesionale, invenții sau inovații.

Art. 19

- (1) Farmaciștii participă la progresul cunoașterii în domeniul sănătății prin conducerea, participarea sau promovarea de proiecte de cercetare științifică.
- (2) Farmaciștii care desfășoară activitate de cercetare științifică trebuie să ia în considerare cele mai înalte standarde de calitate și de etică aplicabile domeniului.
- (3) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activității de cercetare, în conformitate cu normele instituționale, naționale și internaționale aplicabile.

Art. 20

- (1) Înainte de a începe o activitate de cercetare care implică utilizarea animalelor sau participarea unor subiecți umani, farmacistul trebuie să se asigure de aprobarea comisiei de etică responsabile și a autorităților competente, care certifică valoarea științifică și etică a proiectului respectiv.
- (2) El trebuie să se asigure, de asemenea, că toți colaboratorii săi în cadrul aceluși proiect de cercetare își cunosc obligațiile profesionale și etice.
- (3) Orice conflicte de interese potențiale trebuie declarate, iar relațiile cu promotorii și/sau finanțatorii proiectului de cercetare trebuie să fie corecte și transparente.

Art. 21

- (1) În realizarea unui proiect de cercetare care implică subiecți umani, inclusiv în publicarea rezultatelor aceluși proiect, farmacistul trebuie să evalueze consecințele acestuia asupra tuturor participanților și în special:
 - a) să se consulte cu acei colaboratori care l-ar putea ajuta în luarea deciziilor sau în adoptarea măsurilor necesare pentru prevenirea riscurilor cercetării asupra subiecților umani participanți;
 - b) să se asigure că toți colaboratorii săi respectă integritatea fizică și psihică a subiecților umani participanți, precum și dreptul acestora la demnitate, intimitate, confidențialitate, siguranță și calitate.
- (2) În relația cu orice subiect uman potențial participant la cercetare, respectiv cu reprezentantul legal al acestuia, farmacistul este obligat:
 - a) să-i respecte dreptul de a fi informat în mod adecvat asupra proiectului de cercetare, asupra beneficiilor și riscurilor în cazul participării;
 - b) să-i respecte dreptul de a decide dacă participă sau nu la proiectul de cercetare, fără ca această decizie să aibă vreun efect asupra relației lor profesionale;
 - c) să obțină consimțământul liber, informat, în scris și revocabil în orice moment, înainte de începerea participării la proiectul de cercetare sau în cazul oricărei modificări semnificative a protocolului de cercetare, precum și în cazul necesității comunicării informațiilor personale către terți în scop de cercetare;
 - d) să-i respecte dreptul de a-și exercita drepturile, în cazul în care consideră că acestea nu i-au fost respectate, inclusiv prin asistență în depunerea și în rezolvarea plângerilor la nivel instituțional;
 - e) dacă a luat decizia de a participa la cercetare, să-i respecte dreptul de a se retrage în orice moment din proiectul de cercetare.
- (3) Farmacistul trebuie să refuze colaborarea în orice proiect de cercetare care implică subiecți

umani, dacă apreciază că riscurile la care sănătatea acestora ar fi expusă sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale participării la cercetare.

Art. 22

Farmaciștii autori de invenții, inovații, publicații științifice sau profesionale, precum și cei care au atribuții în evaluarea, editarea sau publicarea acestora, au obligația de a respecta principiile și practicile etice recunoscute la nivel național și internațional în legătură cu protecția drepturilor de proprietate intelectuală și asigurarea calității publicațiilor.

Secțiunea 2 Industria, importul, exportul

Art. 23

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează o industrie farmaceutică responsabilă, pentru fabricarea și punerea pe piață de medicamente de calitate și pentru satisfacerea în mod adecvat a cererii de medicamente de pe piața românească.

(2) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină o informare corectă, etică, asupra medicamentelor puse pe piața românească, dacă este furnizată într-un cadru științific de calitate, indiferent că este destinată profesioniștilor, pacienților sau publicului larg.

Art. 24

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și încurajează implicarea farmaciștilor în activitățile de farmacovigilență desfășurate de titularii de autorizații de punere pe piață și de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.

(2) Activitățile de farmacovigilență se desfășoară cu respectarea legislației în vigoare, a standardelor de calitate aplicabile, a eticii profesionale și cu ocrotirea drepturilor pacienților la medicamente de calitate, inclusiv inovative, la protejarea datelor personale și la siguranță în utilizarea medicamentelor.

Art. 25

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul industriei, importului și exportului de medicamente trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice sau al ocrotirii mediului înconjurător.

(2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de fabricație, de punere pe piață și de supraveghere a medicamentelor, pentru a evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.

(3) Dreptul pacienților la calitatea medicamentelor și dreptul la utilizarea lor în siguranță trebuie apărute de acești farmaciști în orice situație.

Art. 26

(1) Farmacistul responsabil de fabricație, controlul calității, eliberarea loturilor, import, export sau farmacovigilență, la nivelul titularului autorizației de punere pe piață a medicamentului, trebuie să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale.

(2) El trebuie să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea sa și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia.

(3) Farmacistul trebuie să supravegheze exactitatea informației științifice asociate medicamentelor și/sau activităților de care este responsabil și corecta ei utilizare, inclusiv în scopuri publicitare.

Art. 27

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în calitate de reprezentanți medicali ai titularilor de autorizații de punere pe piață trebuie să-și utilizeze cunoștințele profesionale în mod adecvat, astfel încât să furnizeze informații precise, corecte și complete asupra medicamentelor pe care le promovează.

(2) Farmaciștii reprezentanți medicali au obligația de a se comporta cu respect și curtoazie față de

profioniștii din sănătate cu care vin în contact, fără a le perturba activitatea normală.

(3) Ei trebuie să respecte cu scrupulozitate indicațiile profesioniștilor vizitați, în ceea ce privește frecvența, durata sau alte modalități sau aspecte ale vizitelor profesionale.

Art. 28

(1) În activitatea lor de promovare a medicamentelor, farmaciștii reprezentanți medicali pot face uz de mijloacele financiare și materiale puse la dispoziția lor de către angajator, în conformitate cu legislația în vigoare și cu etica profesională.

(2) Aceste mijloace pot fi utilizate în relația cu profesioniștii din sănătate numai în scop de promovare a sănătății sau a cercetării în domeniu, respectiv gesturi simbolice de curtoazie, și nu în scopul stimulării recomandării, prescrierii, achiziționării sau vinderii, eliberării ori administrării medicamentelor.

(3) Orice practici de natura promisiunii, oferirii sau furnizării, în mod direct sau indirect, de prime, avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, către profesioniștii de sănătate, respectiv de acceptare sau de încurajare a unor astfel de practici, în scopul prescrierii, recomandării, achiziționării sau vinderii, eliberării ori administrării medicamentelor promovate, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

Art. 29

Prevederile prezentei secțiuni a Codului se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în domeniul industriei, importului și exportului altor produse de sănătate: substanțe farmaceutice, produse igieno-cosmetice, suplimente alimentare, dispozitive medicale etc.

Secțiunea 3 Distribuția en gros și brokerajul Art. 30

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en gros și brokerajului de medicamente trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de distribuție en gros, respectiv de brokeraj de medicamente, pentru a evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.

(3) Drepturile pacienților din România referitoare la disponibilitatea, accesibilitatea și calitatea medicamentelor trebuie apărate în orice situație de către farmaciștii care activează în distribuția en gros sau în brokeraj.

Art. 31

(1) Farmacistul șef de depozit și cel responsabil de supravegherea calității medicamentelor la nivel de distribuitor en gros trebuie să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale.

(2) Ei trebuie să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea lor și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia.

(3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să supravegheze exactitatea informațiilor asociate medicamentelor și activităților de care este responsabil și corecta lor utilizare la nivelul distribuitorului en gros, inclusiv în scopuri publicitare.

Art. 32

Prevederile art. 27-28 din prezentul Cod se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care activează ca reprezentanți medicali ai distribuitorilor en gros de medicamente.

Art. 33

Prevederile prezentei secțiuni a Codului se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en gros a altor produse de sănătate: substanțe farmaceutice, produse igieno-cosmetice, suplimente alimentare, dispozitive medicale etc.

Secțiunea 4 Distribuția en détail Art. 34

(1) Distribuția en détail a medicamentelor se realizează prin intermediul unităților farmaceutice de tip farmacie comunitară, farmacie de spital și drogherie, cu respectarea statutului și limitelor

de activitate ale acestora, stabilite prin lege.

(2) Înființarea unei unități farmaceutice de distribuție en détail sub responsabilitatea unui farmacist șef implică asumarea de către acesta a obligației etice de participare la toate etapele procesului de amenajare, dotare și autorizare a unității conform legislației în vigoare.

(3) Farmacistul șef trebuie să se asigure că, odată autorizată, organizarea și funcționarea unității farmaceutice de distribuție en détail se realizează astfel încât să se respecte drepturile pacienților referitoare la disponibilitatea, accesibilitatea și calitatea medicamentelor, a altor produse de sănătate și a serviciilor profesionale care fac obiectul activității acelei unități.

Art. 35

(1) Ca persoană responsabilă de întreaga activitate profesională din unitatea farmaceutică de distribuție en détail pe care o conduce, farmacistul șef are următoarele obligații etice:

- a) să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- b) să se asigure că aspectul exterior și interior al unității farmaceutice este în permanență în acord cu legislația în vigoare și cu demnitatea profesională;
- c) să se asigure că localul, echipamentele și utilitățile unității farmaceutice sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- d) să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale, în unitatea pe care o conduce;
- e) să se asigure că toate activitățile profesionale desfășurate sub autoritatea sa, precum și cele exercitate de el personal, sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- f) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea sa și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia;
- g) să se asigure că toți membrii personalului aflat sub autoritatea sa sunt informați asupra atribuțiilor lor profesionale și asupra obligațiilor lor etice;
- h) să se asigure de ținuta profesională a personalului aflat sub autoritatea sa, inclusiv ecuson, cu numele, prenumele, calificarea, eventuale titluri științifice sau profesionale ori însemnele corpului profesional;
- i) să transmită în mod clar instrucțiuni și, dacă este cazul, proceduri standard de operare în scris, pentru a evita sau a reduce la minim orice risc de eroare în activitatea profesională;
- j) să se asigure că toți membrii personalului aflat sub autoritatea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, cu competența și cu aptitudinile personale;
- k) să se asigure de respectarea independenței profesionale a tuturor farmaciștilor care profesează în unitatea farmaceutică pe care o conduce;
- l) să se asigure că toate măsurile privind respectarea drepturilor pacienților sunt cunoscute și aplicate în practică în unitatea pe care o conduce;
- m) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate medicamentelor, altor produse de sănătate și activităților de care este responsabil, precum și corecta utilizare a acestor informații la nivelul unității de distribuție en détail, inclusiv în scopuri publicitare.

(2) Farmacistul șef are datoria etică de a organiza, în mod regulat, evaluări ale activității și ale personalului din unitatea farmaceutică de care este responsabil, inclusiv autoevaluări, în scopul optimizării serviciilor profesionale, al protejării pacientului și a sănătății publice.

(3) Farmacistul șef trebuie să mențină relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea vieții, a sănătății publice și a mediului înconjurător, respectiv în asigurarea calității activității farmaceutice, precum și să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la intervenții, programe sau proiecte ce-i solicită expertiza.

Art. 36

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en détail a medicamentelor și a altor produse de sănătate trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților din unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, inclusiv pentru a

evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.

(3) Educația pentru sănătate a populației, inclusiv consilierea pentru prevenirea îmbolnăvirilor și promovarea utilizării raționale a medicamentelor și a altor produse de sănătate, constituie obligații etice esențiale ale farmaciștilor din unitățile farmaceutice de distribuție en détail.

(4) În orice situație, angajamentul profesional al farmaciștilor nu poate depăși competența lor profesională, tipul de unitate în care profesează, capacitatea tehnică și de dotare a acesteia.

Art. 37

(1) Relațiile profesionale cu pacienții trebuie să aibă la bază respectul farmacistului față de demnitatea umană, înțelegerea și compasiunea sa față de suferință, precum și încrederea pacientului în competența și experiența profesională a farmacistului.

(2) Pentru stabilirea acestei relații de încredere, farmacistul are datoria etică de a furniza pacientului:

- a) medicamente cu autorizație de punere pe piață valabilă în România, în condițiile legii, cu respectarea limitelor de activitate ale tipului de unitate farmaceutică;
- b) alte produse de sănătate autorizate, în funcție de tipul unității farmaceutice, a căror calitate este certificată, conform legii;
- c) informații și consiliere de specialitate pentru alegerea adecvată și utilizarea corectă a medicamentelor și a altor produse de sănătate;
- d) servicii suplimentare de sănătate care îi sunt date în competență, în condițiile legii și în funcție de tipul unității farmaceutice;
- e) informații privind starea lor de sănătate, precum și privind drepturile lor la servicii și produse în relație cu aceasta, în cadrul sistemului sanitar.

(3) Orice informații furnizate pacientului despre medicamente, alte produse de sănătate sau servicii profesionale trebuie să fie imparțiale, relevante și actuale, respectiv să se refere atât la beneficii, cât și la riscuri, pentru a ajuta pacientul să ia o decizie informată.

(4) Orice act profesional referitor la sănătatea unui pacient, inclusiv accesarea și utilizarea informațiilor și datelor sale personale, trebuie realizat de către farmacist numai cu consimțământul informat prealabil al pacientului respectiv sau al reprezentantului său legal.

(5) Farmacistul trebuie să respecte alegerile pacientului, inclusiv decizia sa de a refuza un anumit medicament, un alt produs de sănătate sau un serviciu profesional.

Art. 38

(1) Cu ocazia eliberării medicamentelor, farmacistul trebuie să se asigure de realizarea unui act farmaceutic de calitate și etic, în conformitate cu standardele în vigoare. În acest scop, farmacistul trebuie să aibă în vedere în special:

- a) analiza prescripției medicale, atunci când aceasta există, din punct de vedere legal, terapeutic, economic;
- b) contextul stării de sănătate și particularitățile pacientului, inclusiv existența altor tratamente în curs;
- c) eliberarea medicamentelor celor mai adecvate nevoilor pacientului, cu cel mai bun raport beneficiu-cost, în funcție de resursele disponibile;
- d) informarea și consilierea pentru un tratament eficient și o conduită de viață corectă, în limbaj adecvat pacientului sau reprezentantului acestuia.

(2) În mod particular, în cazul solicitării sau recomandării de medicamente care se pot elibera fără prescripție medicală, farmacistul are obligația etică de a se asigura că:

- a) pacientul are reală nevoie de un tratament medicamentos;
- b) pacientul nu primește, în plus, medicamente sau alte produse de sănătate de care nu are nevoie;
- c) pacientul nu este încurajat, în nici un fel și prin nici o metodă de marketing comercial, să cumpere și/sau să consume medicamente în mod abuziv.

(3) Farmaciștii sunt obligați să se asigure că informațiile și consilierea au fost percepute și înțelese corect de către pacienți, aceștia fiind încurajați să participe activ la managementul și la reușita

tratamentului propriu.

Art. 39

(1) În vederea respectării dreptului pacienților la utilizarea în siguranță a medicamentelor, farmaciștii din unitățile de distribuție en détail au obligația etică de a participa la activitatea de farmacovigilență.

(2) În acest sens, farmaciștii au datoria de a furniza pacienților și altor profesioniști din domeniul sănătății informații adecvate, susținere și expertiză pentru evitarea, documentarea, raportarea și/sau managementul reacțiilor adverse la medicamente.

(3) Ei trebuie să încurajeze pacienții să raporteze reacțiile adverse la medicamente, fie prin intermediul lor sau al altor profesioniști din domeniul sănătății, fie direct Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale sau titularilor autorizațiilor de punere pe piață.

Art. 40

(1) Farmaciștii din unitățile de distribuție en détail au obligația de a furniza produse și servicii de sănătate specializate pacientului și publicului în general, fără nici un fel de discriminare.

(2) Ei trebuie să se abțină de la a critica sau condamna stilul de viață, valorile sau convingerile personale, culturale, religioase, politice ori de altă natură ale pacienților care fac apel la serviciile unităților farmaceutice în care profesează.

(3) Propriile convingeri sau opinii asupra valorilor sau convingerilor de orice natură ale pacienților ori asupra rasei, genului, identității, vârstei, stilului de viață, statutului social sau altor factori nu trebuie să afecteze în nici un fel actul profesional al farmacistului.

(4) În cazul în care propriile valori sau convingeri morale ori religioase îl împiedică să furnizeze anumite medicamente, alte produse de sănătate și/sau servicii profesionale către pacienți, farmacistul este obligat să informeze în prealabil viitorul angajat în acest sens.

Art. 41

(1) Farmacistul nu trebuie să refuze în mod nejustificat acordarea produselor sau serviciilor care constituie obiectul de activitate al unității farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, conform legii.

(2) El poate refuza acordarea unor astfel de produse sau servicii către pacient atunci când:

- a) refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului;
- b) pacientul sau reprezentantul acestuia îi solicită farmacistului să acționeze contrar independenței sale profesionale sau solicitarea este de natură a-i știrbi imaginea, demnitatea sau valorile morale ale profesiei ori nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de farmacist, cu scopul și rolul social al acesteia;
- c) comportamentul pacientului nu se încadrează în normele de conduită socială corectă;
- d) pacientul refuză, în cunoștință de cauză, efectuarea tratamentului.

(3) Refuzul acordării unor produse sau servicii trebuie justificat, în orice situație, pacientului în cauză sau reprezentantului acestuia.

Art. 42

(1) Farmacistul trebuie să respecte dreptul pacientului la intimitate, prin organizarea potrivită a zonei în care are loc discuția cu acesta.

(2) El are datoria etică de a respecta timpul propriu al pacientului, reducând la minimum posibil timpul de așteptare al acestuia, furnizând produse și servicii farmaceutice în ordinea solicitărilor, cu excepția situațiilor de urgență.

(3) Respectul față de pacient impune asigurarea condițiilor de confort în timpul așteptării și asistență de specialitate pentru administrarea medicamentelor în incinta unității farmaceutice de distribuție en détail, dacă este cazul.

Art. 43

(1) Farmacistul are obligația păstrării secretului profesional.

(2) Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor privind starea de

sănătate a pacienților, inclusiv după decesul acestora.

(3) Informațiile la care se face referire în alin. (2) al prezentului articol pot fi dezvăluite numai în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul explicit în scris;
 - b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea de sănătate a acestuia nu permite aceasta;
 - c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general, la solicitarea instanței de judecată competente;
 - d) când este necesar pentru stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată competente;
 - e) în alte situații prevăzute de lege.
- (4) Farmacistul nu trebuie să dezvăluie nici o informație referitoare la practica prescrierii unui medic, decât cu acordul scris al acestuia.
- (5) Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă a unității farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
 - b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea, prelucrarea și utilizarea acestora;
 - c) să asigure protecția adecvată a informațiilor la operațiunile de primire, stocare, prelucrare, transmitere ori distrugere.
- (6) Farmacistul este obligat să comunice farmacistului șef și organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România orice informație internă referitoare la măsuri sau acțiuni care aduc atingere demnității profesiei și Codului deontologic al farmacistului.

Art. 44

- (1) Dacă farmacistul nu poate oferi, în unitatea farmaceutică de distribuție en détail în care profesează, produsele și/sau serviciile necesare pacientului, el este obligat să-l îndrume către o altă unitate farmaceutică în care cererea acestuia poate fi onorată.
- (2) Dacă dotarea și autorizația de funcționare a farmaciei nu permite prepararea medicamentelor, farmacistul trebuie să îndrume persoana care solicită un preparat magistral sau ofical către cea mai apropiată farmacie care oferă acest serviciu.
- (3) În cazul solicitărilor de medicamente prescrise ca formule magistrale sau oficinale, farmacistul din farmacie trebuie să se asigure de prepararea acestor produse în condiții de calitate, în conformitate cu regulile de bună practică farmaceutică și cu alte standarde legale în vigoare.

Art. 45

- (1) În vederea asigurării continue a dreptului pacientului la produse și servicii farmaceutice, farmaciștii care profesează în farmacii comunitare au obligația:
- a) de a asigura prezența a cel puțin unui farmacist în farmacie pe toată durata programului de funcționare a acesteia;
 - b) de a afișa lista farmaciilor autorizate cu rețetură (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care nu prepară medicamente;
 - c) de a participa, la solicitarea autorităților, în limita personalului disponibil, la serviciile de gardă, conform legii;
 - d) de a afișa lista farmaciilor care au serviciu de gardă (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care nu participă la asigurarea serviciului de gardă;
 - e) de a furniza pacienților produse și/sau servicii farmaceutice de urgență, respectând principiile prevăzute în prezentul articol.
- (2) În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde pacientului produsele și/sau serviciile necesare, chiar dacă este solicitat în afara programului farmaciei în care profesează.
- (3) În mod excepțional, farmacistul poate elibera medicamente etice fără prescripție medicală, în cantități pentru un tratament de maxim 72 de ore și cu înregistrarea datelor de identificare ale

pacientului, în următoarele situații:

- a) un pacient aflat sub tratament dovedit are nevoie de administrarea medicamentului;
 - b) un pacient are nevoie de inițierea sau prelungirea tratamentului, confirmată farmacistului de medicul prescriptor;
 - c) un pacient are nevoie de medicamente și/sau măsuri de prim ajutor.
- (4) Farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competențelor sale, și să solicite intervenția serviciilor medicale specializate, informându-le asupra măsurilor luate din proprie inițiativă.

Art. 46

(1) Farmaciștii din farmacie au obligația profesională și etică de a colabora activ cu medicii prescriptori, în vederea asigurării accesului la medicamente și a condițiilor optime de efectuare a tratamentelor de către pacienți.

(2) În colaborarea lor cu medicii, farmaciștii care profesază în farmacia comunitară trebuie să se abțină de la orice acțiuni sau înțelegeri care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului la libera alegere a farmaciei sau a farmacistului ori obținerea de avantaje materiale. Sunt considerate astfel de acțiuni, fără a fi limitative, următoarele:

- a) oferirea de avantaje materiale medicului prescriptor în caz de îndrumare a pacientului către o anumită farmacie sau către anumite farmacii;
- b) furnizarea și/sau depozitarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate la sediul unității sanitare în care profesază medicul prescriptor;
- c) oferirea de formulare de prescripție medicală cu datele de identificare ale farmaciei.

(3) Orice înțelegeri între farmaciști, între aceștia și medici sau alți profesioniști din sănătate, de natură să compromită buna funcționare a instituțiilor sanitare și/sau a regimurilor de asigurări sociale sau buna gestionare a resurselor acestora ori care au drept scop obținerea de avantaje materiale, în dauna resurselor financiare disponibile pentru tratamente în cazul îmbolnăvirilor sau pentru prevenirea acestora, sunt contrare deontologiei farmaceutice și sunt interzise.

(4) Pentru protejarea încrederii pacienților în profesiunile din sănătate, farmaciștii din farmacie trebuie să se abțină de la orice acte sau fapte care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicilor sau altor profesioniști din domeniul sănătății.

Art. 47

(1) Farmacistul din farmacie nu trebuie să utilizeze, în relațiile cu pacienții, mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

(2) Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:

- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau prin practici de publicitate ilegală sau neetică;
- b) atragerea pacienților prin folosirea de funcția de conducere deținută ori de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România sau de notorietatea personală;
- c) atragerea pacienților prin defăimarea colegilor sau a serviciilor acestora.

(3) Denunțarea nejustificată a colegilor, în scop concurențial, este contrară deontologiei farmaceutice.

Art. 48

(1) Colegiul Farmaciștilor din România se asigură că publicitatea referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesază este etică, în conformitate cu prezentul Cod deontologic și în concordanță cu rolul profesiei în promovarea și ocrotirea sănătății.

(2) Obținerea aprobării prealabile a Colegiului Farmaciștilor din România este obligatorie pentru utilizarea oricăror materiale publicitare privind farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesază.

(3) Farmaciștii șefi sunt obligați a supune, în prealabil, spre aprobare Colegiului Farmaciștilor din România orice material publicitar care se referă la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail pe care le conduc.

Art. 49

(1) Orice material publicitar, care se referă direct sau indirect la activitățile prevăzute de lege prin care se exercită profesiunea de farmacist, în special cele legate de prepararea, distribuirea și eliberarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate, precum și de acordarea de informații sau sfaturi în legătură cu acestea, trebuie să furnizeze pacientului și publicului informații strict profesionale referitoare la desfășurarea activităților respective.

(2) Nici un material publicitar care se referă la activitatea farmaciștilor, la imaginea lor, la deciziile și /sau la afirmațiile lor nu se poate realiza fără acordul acestora.

(3) Următoarele practici, referitoare la conținutul materialelor publicitare privind farmaciștii, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesază, indiferent de mijlocul de comunicare utilizat, sunt contrare deontologiei farmaceutice și sunt interzise:

- a) orice referire la identitatea pacienților unităților farmaceutice;
- b) utilizarea de mențiuni laudative sau comparative;
- c) utilizarea unor personalități științifice, profesionale, culturale, politice ori cu notorietate de orice altă natură;
- d) orice referire la oferirea de avantaje materiale pacienților, inclusiv orice referire de natură publicitară la reducerile practicate la prețurile medicamentelor ori ale altor produse de sănătate, oferirea de cadouri, bonusuri, oferte speciale, servicii suplimentare la achiziționarea de medicamente ori alte produse de sănătate sau alte asemenea.

Art. 50

(1) Orice informații furnizate de către farmaciștii din unitățile farmaceutice de distribuție en détail pacienților sau publicului în general, în legătură cu serviciile profesionale oferite, trebuie să fie corecte, decente, legale, oneste, în concordanță cu scopul profesiei, și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciilor respective.

(2) Farmaciștii trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor sau a altor produse de sănătate, în care sunt implicați sau care au loc în unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care ei profesază, sunt în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare.

(3) Farmaciștii nu trebuie să participe la nici o acțiune de promovare a serviciilor profesionale, a medicamentelor sau a altor produse de sănătate, dacă acea acțiune are ca scop determinarea pacienților de a cumpăra sau de a primi medicamente sau alte produse de sănătate nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

Art. 51

(1) Formele de publicitate permise, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesază, sunt:

- a) firma luminoasă a unității farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) materiale de publicitate în presa scrisă și audio-vizuală, cu respectarea Codului deontologic și cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- c) mențiuni în anuare, cărți de telefoane și alte asemenea, cu respectarea Codului deontologic și cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- d) pagini web, cu respectarea legislației în vigoare și a Codului deontologic, cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- e) cărți de vizită, materiale de corespondență personalizată, invitații și alte asemenea, realizate cu ocazia desfășurării unor manifestări profesionale sau științifice.

(2) Orice alte forme de publicitate decât cele menționate la alin. (1) al prezentului articol, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesază, se supun, în prealabil, aprobării Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 52

(1) Nu sunt permise următoarele forme de publicitate, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesază:

- a) materiale publicitare de tip panouri publicitare sau orice altă formă de publicitate out- door sau orice formă de publicitate prezentată pe alt tip de canal de comunicare decât oficina unității farmaceutice, presa scrisă și audio-vizuală, pagină web;
 - b) oferirea de medicamente, alte produse de sănătate și/sau a serviciilor profesionale, prin prezență proprie sau prin intermediul unor reprezentanți, la domiciliul sau la reședința pacienților sau în locuri publice în afara acestor unități farmaceutice;
 - c) acordarea de informații și sfaturi privind utilizarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate în orice mijloc de comunicare în masă, fără aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România.
- (2) În cazul prezenței sale în mijloace de comunicare în masă, cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România, în condițiile prevăzute la lit. c) a alin. (1) din prezentul articol, farmacistul are obligația etică de a nu se folosi de acest prilej pentru a-și face publicitate lui însuși, unității farmaceutice în cadrul căreia profesează sau unor medicamente ori produse de sănătate care fac obiectul activității farmaceutice.

Art. 53

- (1) Afișajul unităților farmaceutice de distribuție en détail trebuie să fie în concordanță cu scopul profesiei de farmacist și cu etica profesională, sub răspunderea farmacistului șef.
- (2) În oficina unității farmaceutice de distribuție en détail se pot afișa sau expune următoarele:
 - a) orarul de funcționare al unității;
 - b) lista serviciilor profesionale disponibile;
 - c) lista farmaciilor autorizate cu rețetură (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care unitatea respectivă nu prepară medicamente;
 - d) lista farmaciilor care au serviciu de gardă (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care unitatea respectivă nu participă la asigurarea serviciului de gardă;
 - e) mesaje care anunță interzicerea fumatului și a accesului cu animale;
 - f) materiale publicitare privind medicamente OTC, avizate de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, respectiv privind alte produse de sănătate;
 - g) cataloage și liste de prețuri, în condițiile legii;
 - h) materiale publicitare aprobate de Colegiul Farmaciștilor din România, în condițiile prezentului Cod deontologic;
 - i) imagini sau obiecte sugestive pentru tradiția, onoarea și demnitatea profesiei.
- (3) Este interzisă afișarea de informații referitoare la reduceri comerciale la medicamente, oferte speciale, cadouri, bonusuri, servicii suplimentare la achiziționarea de medicamente sau alte asemenea mesaje destinate atragerii pacienților și/sau influențării dreptului pacientului la libera alegere a farmaciei și a farmacistului.

Art. 54

- (1) Farmaciștii și unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează pot avea pagină web, al cărei mod de prezentare și conținut trebuie să respecte legislația în vigoare, prezentul Cod deontologic, demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.
- (2) Pagina web trebuie să cuprindă cel puțin: denumirea unității, logo-ul autorizat, numărul autorizației de funcționare eliberate de autoritatea competentă și legătura hiperlink către pagina web a acesteia, datele de contact ale unității (adresa, numărul de telefon, adresa de e-mail), categoriile de produse și serviciile profesionale oferite.
- (3) Pagina web nu poate conține materiale publicitare referitoare la medicamente, nici referiri sau materiale publicitare referitoare la produse care nu fac obiectul de activitate al farmacistului sau al unităților farmaceutice de distribuție en détail.
- (4) Pagina web nu poate conține legături hiperlink către alte pagini web al căror conținut este contrar principiilor esențiale ale exercitării profesiei de farmacist sau ale eticii profesionale.

Art. 55

- (1) Farmacistul din unitățile farmaceutice de distribuție en détail are obligația etică de a contribui la protecția mediului înconjurător, prin colectarea, depozitarea și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea farmaceutică, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) El are datoria de a contribui la educația pacientului și a publicului în general în legătură cu conservarea și gestionarea la domiciliu a medicamentelor și a altor produse de sănătate, inclusiv a celor expirate sau degradate, astfel încât să se asigure prevenirea contaminării mediului înconjurător.

Art. 56

(1) Farmacistul care profesează în unitățile farmaceutice de distribuție en détail trebuie să pretindă un preț rezonabil, dar adecvat, pentru serviciile sale profesionale.

(2) El nu trebuie să primească alte avantaje materiale în afara veniturilor realizate legal, pentru serviciile sale profesionale.

(3) Farmacistul trebuie să declare angajatorului și Colegiului Farmaciștilor din România orice sponsorizare sau orice altă plată ori cheltuială efectuată în beneficiul său, care ar fi susceptibilă a afecta independența sa profesională.

Art. 57

(1) Ținând cont de apartenența la un spital sau la un alt tip de unitate sanitară cu paturi, farmaciștii din farmacia de spital au, în mod special, următoarele obligații etice:

- a) de a asigura în cele mai bune condiții asistența farmaceutică necesară la nivelul secțiilor unității sanitare de care aparține farmacia, inclusiv prin prezența a cel puțin unui farmacist pe durata programului de funcționare al farmaciei;
- b) de a asigura și supraveghea calitatea medicamentelor și a altor produse de sănătate date în responsabilitatea lor la nivelul unității sanitare de care aparține farmacia;
- c) de a se asigura că medicamentele și alte produse de sănătate ajung în siguranță la secțiile unității sanitare de care aparține farmacia, până la patul bolnavului;
- d) de a se asigura că medicamentele și alte produse de sănătate sunt conservate și utilizate corect la nivelul secțiilor unității sanitare de care aparține farmacia;
- e) de a se implica în gestionarea corespunzătoare a medicamentelor expirate, degradate sau rămase neutilizate la nivelul unității sanitare de care aparține farmacia, pentru corecta lor eliminare;
- f) de a furniza informații și consiliere adecvată în domeniul farmaceutic, dacă este cazul, conducerii unității sanitare de care aparține farmacia, șefilor de secții, medicilor, altor

profesioniști din spital și bolnavilor internați sau care fac apel la serviciile de sănătate ale unității;

- g) de a participa activ la implementarea deciziilor consiliului medical al unității sanitare de care aparține farmacia, pentru optimizarea calității serviciilor furnizate și a utilizării resurselor instituționale;
- h) de a se implica adecvat, în măsura solicitărilor, în activitatea comisiilor de specialitate ale unității sanitare de care aparține farmacia: comisia de farmacovigilență, comisia de etică, comisiile de licitații etc.;
- i) de a răspunde oricăror solicitări ale conducerii unității sanitare de care aparține farmacia, de a participa la intervenții, programe sau proiecte care le solicită expertiza în domeniul farmaceutic;
- j) de a se implica, în general, în bunul mers al unității sanitare, prin menținerea unor relații de bună colaborare cu conducerea acesteia, cu medicii și cu alți profesioniști din domeniul sănătății, angajați sau colaboratori ai unității sanitare respective.

(2) Prevederile alin. (1) al prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în unități sanitare fără farmacie proprie.

Art. 58

(1) Farmacistul care participă la activități care au ca obiect medicamentele sau alte produse de sănătate provenite din donații trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a acestora.

(2) În activitatea de eliberare către pacienți a medicamentelor sau a altor produse de sănătate provenite din donații, farmacistul are obligația de a respecta drepturile acestora, în conformitate cu

prezentul Cod deontologic, precum și toate standardele de calitate în vigoare aplicabile.

Secțiunea 5 Laboratoarele de analize Art.

59

(1) Farmaciștii își pot exercita profesiunea și prin activități ce implică analize în laboratoare de controlul medicamentului, biochimie (analize medicale), toxicologie, igienă a mediului și alimentelor, conform legislației în vigoare.

(2) Toate aceste domenii de activitate sunt grupate, în prezentul Cod, sub titulatura de laboratoare de analize.

Art. 60

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în laboratoare de analize sunt obligați să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice sau al ocrotirii mediului înconjurător.

(2) Ei trebuie să se comporte cu respect și curtoazie în relațiile lor cu pacienții și cu alte persoane cu care vin în contact în domeniul profesional, furnizându-le, dacă este cazul, toate informațiile necesare pentru înțelegerea rezultatelor analizelor de care sunt interesați.

(3) Dreptul la confidențialitate și dreptul la siguranță al pacienților, respectiv ale altor persoane care fac apel la serviciile laboratorului, trebuie apărute în orice situație.

Art. 61

(1) Farmacistul din laboratorul de analize are datoria de a-și îndeplini misiunea prin utilizarea surselor de informare celor mai actuale și a metodelor științifice celor mai adecvate.

(2) El trebuie să realizeze la cel mai înalt nivel tehnic analizele de care este responsabil, cu cea mai mare grijă pentru calitatea și integritatea rezultatelor.

(3) Farmacistul din laborator răspunde personal de analizele realizate sau pe care le-a delegat și s-au realizat sub supravegherea sa.

Art. 62

(1) Farmacistul din laboratorul de analize poate refuza realizarea de analize, în cazul în care consideră că acestea nu sunt în interesul pacientului sau al sănătății publice ori sunt ilegale.

(2) În astfel de cazuri, el trebuie să furnizeze pacientului sau oricărei alte persoane interesate argumentele științifice, legale sau etice care stau la baza refuzului său.

Art. 63

(1) Farmacistul șef de laborator de analize are obligații etice legate de funcția de conducere pe care o ocupă, precum:

- a) să se asigure de organizarea și executarea corectă a activităților din laborator;
- b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, precum și de formarea adecvată, profesională și etică, a persoanelor aflate sub autoritatea lui;
- c) să ia măsurile adecvate pentru protejarea sănătății și siguranței la locul de muncă a persoanelor aflate sub autoritatea lui, precum și pentru protejarea mediului înconjurător;
- d) să se asigure că, în cazul în care o sarcină este delegată unei persoane, aceasta are competența necesară pentru a o realiza corect și că este supravegheată în mod corespunzător;
- e) să se asigure de respectarea drepturilor pacienților în relație cu activitatea laboratorului de analize, respectiv de respectarea drepturilor legitime ale tuturor persoanelor care fac apel la serviciile acestuia;
- f) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care este responsabil și corecta lor utilizare la nivelul laboratorului de analize, inclusiv în scopuri publicitare.

(2) Farmacistul șef de laborator de analize trebuie să mențină relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea vieții, a sănătății publice și a mediului înconjurător, respectiv să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la intervenții, programe sau proiecte ce-i solicită expertiza.

Secțiunea 6 Învățământul farmaceutic Art.

64

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează învățământul farmaceutic de calitate, cu respectarea legislației în vigoare și a principiilor de etică proclamate de documente oficiale naționale și internaționale.

(2) Colegiul Farmaciștilor din România apără dreptul studenților și al farmaciștilor la educație de calitate și menținerea standardelor profesionale ale învățământului farmaceutic la cel mai înalt nivel posibil.

(3) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină activitatea de publicare și de difuzare a tratatelor, manualelor și altor materiale didactice utile pentru formarea inițială și continuă a farmaciștilor, cu respectarea drepturilor de proprietate intelectuală ale autorilor.

Art. 65

(1) Prin angajamentul în programele educaționale de formare inițială și continuă, farmaciștii care profesază în învățământul farmaceutic își asumă responsabilitatea pentru dezvoltarea și evoluția profesiei de farmacist.

(2) Pentru realizarea deplină a misiunii lor, farmaciștii cadre didactice trebuie să ia în considerare cele mai înalte standarde de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(3) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activității didactice, în conformitate cu normele instituționale, naționale și internaționale aplicabile.

Art. 66

(1) În cadrul procesului educațional, farmaciștii cadre didactice își asumă rolul de formatori intelectuali și de consilieri de specialitate ai participanților, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale acestora legate de propria educație.

(2) Colaborarea farmaciștilor cadre didactice cu farmaciști practicieni în diverse domenii de activitate este esențială pentru succesul programelor de educaționale.

(3) Tematica programelor educaționale trebuie să urmeze nevoile actuale ale activității farmaciștilor practicieni și orientările moderne ale profesiei.

(4) Educația în spiritul respectării eticii profesionale trebuie să fie o componentă permanentă a oricărui program de formare a farmaciștilor.

Art. 67

(1) Farmacistul cadru didactic are obligația profesională de a asigura calitatea și etica procesului educațional la care participă, indiferent de nivelul programului de studiu: licență, masterat, doctorat, rezidențiat, program post-universitar etc.

(2) El trebuie să se asigure că întregul conținut al materialului predat este actualizat, reprezentativ pentru tematică și adecvat nivelului programului de studiu respectiv.

(3) Evaluarea studenților și a altor cursanți trebuie să fie corectă, să se bazeze pe cunoștințele, abilitățile și/sau competențele dobândite de aceștia în urma participării la respectivul curs sau program de formare.

Art. 68

Studenții și farmaciștii implicați în procese educaționale trebuie să participe activ la toate activitățile didactice stabilite, atât pentru optimizarea propriei pregătiri profesionale, cât și pentru punerea în valoare și cea mai bună utilizare în practică a cunoștințelor, abilităților și/sau competențelor dobândite.

Secțiunea 7 Administrația sanitară Art. 69

(1) Prezenta secțiune a Codului deontologic se adresează cu precădere farmaciștilor membri ai Colegiului Farmaciștilor din România care profesază în cadrul instituțiilor ce desfășoară activitate de administrație sanitară, reglementare și inspecție în domeniul farmaceutic, precum: Ministerul Sănătății, Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, autorități de sănătate publică la nivel teritorial, instituții de asigurări de sănătate etc.

(2) Acești farmaciști sunt obligați să respecte standardele legale, de calitate și de etică aplicabile activității proprii la nivel instituțional, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice.

(3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt

îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de administrație, reglementare sau inspecție de care este responsabil.

Art. 70

(1) Farmaciștii care profesează în domeniul administrației sanitare trebuie să acționeze cu obiectivitate și integritate în orice împrejurare, luând în considerare interesul public.

(2) Ei nu trebuie să aibă interese financiare ori de altă natură, directe sau indirecte, care să le afecteze imparțialitatea în relație cu unitățile farmaceutice sau cu reprezentanții acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor.

(3) Orice potențial conflict de interese trebuie declarat anterior desfășurării activității ce ar putea fi afectate, în vederea rezolvării sale la nivel instituțional.

Art. 71

(1) Farmaciștii din administrația sanitară trebuie să descurajeze în mod activ orice practici de natura promisiunii, oferirii sau furnizării, în mod direct sau indirect, de daruri, favoruri sau alte avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, din partea unităților farmaceutice sau a reprezentanților acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor.

(2) Orice practici de natura celor enumerate la alin. (1) al prezentului articol, precum și orice atitudine de încurajare sau de acceptare a unor astfel de practici, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

(3) Se exclud din categoria practicilor enumerate la alin. (1) gesturile ocazionale cu valoare simbolică sau tradițională.

Art. 72

(1) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în administrația sanitară au obligații etice legate de aceste funcții, precum:

- a) să se asigure de organizarea, executarea și evaluarea corectă a activităților de care sunt responsabili la nivel instituțional;
- b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, respectiv de formarea adecvată, profesională și etică, a persoanelor aflate sub autoritatea lor;
- c) să se asigure de respectarea drepturilor legitime ale persoanelor în relație cu activitatea de care sunt responsabili;
- d) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care sunt responsabili și corecta lor utilizare la nivel instituțional, inclusiv în scopuri de transparență față de publicul interesat în activitatea instituției respective.

(2) Îndrumarea corectă a practicienilor din unitățile farmaceutice care fac obiectul activității instituției, serviciului sau departamentului de care sunt responsabili trebuie să constituie principalul mijloc de punere în aplicare a legislației, reglementărilor și politicilor pentru optimizarea funcționării sistemului sanitar.

(3) Acești farmaciști trebuie să mențină și să promoveze, la nivel instituțional, relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în asigurarea calității activității farmaceutice, în interesul sănătății publice.

Secțiunea 8 Relația farmacistului cu Colegiul Farmaciștilor din România și organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România

Art. 73

(1) Toți farmaciștii sunt obligați să contribuie la bunul mers al activității Colegiului Farmaciștilor din România și la întărirea rolului său în societate.

(2) Relațiile dintre farmaciștii practicieni și cei care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să se bazeze pe respect, curtoazie, demnitate și onestitate.

(3) Farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima, intimida sau influența colegi care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și care își exercită atribuțiile legale asumate în această calitate.

Art. 74

- (1) Activitatea desfășurată în calitate de membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și/sau în calitate de farmacist angajat al acestuia trebuie să aibă la baza respectul pentru scopul profesiei, pentru onoarea și demnitatea acesteia în România.
- (2) Acești farmaciști sunt obligați să respecte standardele legale, de calitate și de etică aplicabile activității proprii la nivel instituțional, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice.
- (3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților la care participă sau de care este responsabil.
- (4) Ei trebuie să respecte drepturile și interesele legitime ale tuturor persoanelor cu care vin în contact sau care sunt interesate de activitatea la care participă sau de care sunt responsabili.

Art. 75

- (1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să își exercite mandatul cu evitarea situațiilor de nedemnitate sau de incompatibilitate stabilite prin legislația în vigoare și prin prezentul Cod.
- (2) Nu pot fi membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, la nivel teritorial și național, farmaciștii cărora li s-a aplicat o sancțiune disciplinară de către comisia competentă a Colegiului Farmaciștilor din România și pentru care nu a intervenit radierea sau reabilitarea.
- (3) Verificarea existenței acestei incompatibilități se realizează de către comisia electorală competentă, cu ocazia alegerilor, respectiv de către comisia de disciplină competentă, pe durata mandatului.

Art. 76

- (1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia trebuie să acționeze cu obiectivitate și integritate în orice împrejurare, luând în considerare interesul profesiei, al pacienților și al sănătății publice.
- (2) Atribuțiile asumate ca membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România sau angajat al acestuia trebuie îndeplinite cu bună credință, în mod activ, la timp, pentru bunul mers al organizației.
- (3) Orice potențial conflict de interese trebuie declarat anterior desfășurării activității ce ar putea fi afectate, în vederea rezolvării sale la nivel instituțional.

Art. 77

- (1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să constituie exemple de profesionalism și moralitate în comunitatea farmaciștilor.
- (2) Ei nu trebuie să abuzeze de poziția lor profesională, nici să exploateze vulnerabilitatea ori lipsa de informare a altor colegi farmaciști.
- (3) Acești farmaciști trebuie să se abțină de la a defăima, intimida sau influența colegi față de care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 78

- (1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia au obligația etică de a păstra confidențialitatea informațiilor și datelor personale ale altor farmaciști, ale pacienților, ale terților, respectiv informații interne ale unităților farmaceutice, la care au acces în contextul activității lor de reprezentare, respectiv în cadrul reuniunilor și dezbaterilor respectivelor organe de conducere.
- (2) Informațiile de interes general se fac publice pe site-ul Colegiului Farmaciștilor din România, la nivel național și/sau teritorial, în revistele oficiale ale acestui organism, respectiv în hotărârile organelor sale de conducere, sub răspunderea președintelui sau a înlocuitorului său desemnat.

Art. 79

- (1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia au obligația etică de a-și trata colegii care le solicită serviciile, în orice situație, cu respect, disponibilitate, colegialitate și onestitate.

(2) Ei nu trebuie să accepte daruri, favoruri sau alte avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, din partea unităților farmaceutice sau a reprezentanților acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor, care le-ar putea afecta sau care ar putea fi privite ca având un potențial de a le afecta judecata profesională și/sau obiectivitatea în cadrul activității de reprezentare.

(3) Orice practici de natura celor enumerate la alin. (2) al prezentului articol, precum și orice atitudine de încurajare sau de acceptare a unor astfel de practici, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

(4) Se exclud din categoria practicilor enumerate la alin. (2) gesturile ocazionale cu valoare simbolică sau tradițională.

Art. 80

(1) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în Colegiul Farmaciștilor din România (președinte, vicepreședinte, secretar, director) au obligații etice legate de aceste funcții, precum:

- a) să se asigure de organizarea, executarea și evaluarea corectă a activităților de care sunt responsabili la nivel instituțional;
- b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, respectiv de formarea adecvată, profesională și etică, pentru posturile ocupate, a persoanelor aflate sub autoritatea lor;
- c) să se asigure de respectarea drepturilor legitime ale persoanelor în relație cu activitatea de care sunt responsabili;
- d) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care sunt responsabili și corecta lor utilizare la nivel instituțional, inclusiv în scopuri de transparență față de publicul interesat în activitatea organizației.

Monitorizarea, informarea și îndrumarea corectă a farmaciștilor pentru o activitate etică și de calitate trebuie să constituie principalele mijloace de punere în aplicare a misiunii și a reglementărilor Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în Colegiul Farmaciștilor din România trebuie să mențină și să promoveze, la nivel instituțional, relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea sănătății și în asigurarea calității activității farmaceutice, respectiv să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la programe sau proiecte care le solicită expertiza, în interesul sănătății publice.

(3)

Capitolul IV Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 81

Faptele săvârșite anterior intrării în vigoare a prezentului Cod se supun prevederilor vechiului Cod deontologic al farmacistului, aprobat prin Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 2/2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 490/2009.

Art. 82

(1) Prezentul Cod deontologic al farmacistului intră în vigoare în termen de **30** de zile de la data publicării lui în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pa data intrării în vigoare a prezentului Cod, se abrogă Codul deontologic al farmacistului aprobat prin Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 2/2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 490/2009.

**CODUL DE ETICA AL MEMBRILOR ORDINULUI BIOCHIMIȘTILOR,
BIOLOGILOR ȘI CHIMIȘTILOR ÎN SISTEMUL SANITAR DIN ROMÂNIA
(OBBCSSR)**

**elaborat în conformitate cu Codul de ETICĂ al EC4 valabil din anul 2004,
actualizat 2018**

1. Calitate și excelență

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) pune cunoștințele sale în ceea ce privește capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicația pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor și cercetarea științifică) în slujba serviciului de diagnostic, tratament și prevenire a bolilor omului.

Activitatea profesională a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) se realizează cu respectarea principiilor cuprinse în legislația specifică, a principiilor și standardelor cuprinse în prezentul Cod de Etică și a regulamentărilor interne conform legii ale OBBCSSR.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să cunoască și să respecte de asemenea legislația relevantă în domeniul specializării în care își desfășoară activitatea.

2. Dezvoltarea profesională continuă

Pentru a-și îndeplini îndatoririle în mod optim și în conformitate cu ceea ce este considerat de bună practică în profesia sa și având în vedere legile din România.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să:

a) mențină și să dezvolte competența sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (științifice și practice) cu privire la evoluțiile de îngrijire a sănătății, în general și în domeniul Chimiei Clinice și Medicină de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare profesională relevante și la alte programe de pregătire și dezvoltare profesională continuă, pe întreaga durată a activității profesionale și în timpul exercitării profesiei sale;

b) accepte sarcini /misiuni numai în domeniul său de competență; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu experții corespunzători;

c) să se informeze continuu asupra codurilor de practică legale care afectează munca Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*).

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să-și mențină angajamentul față de profesia sa din domeniul Chimiei Clinice și al Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitățile societăților sale științifice, în special ale celor care promovează profesia și contribuie la formarea profesională continuă a membrilor lor.

3. Conformitatea cu coduri de etică și conduită

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să respecte nu numai prevederile prezentului Cod de conduită, dar și legislația sau orice alte coduri de practică și standarde legate de activitatea sa profesională, care sunt aplicate în țara în care lucrează.

OBBCSSR garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin vizarea anuală a certificatului de membru și prin supravegherea respectării de către Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) a îndatoririlor profesionale, a eticii profesionale și morale, precum și prin

apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale și umane a membrilor săi.

4. Onestitate și integritate

Integritatea profesională și onestitatea intelectuală a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) sunt o garanție a imparțialității sale de analiză, judecată și decizie.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator, (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*), trebuie să evite în orice moment, înșelăciunea în ceea ce privește cunoștințele sale profesionale și științifice, cum ar fi fraudă, plagiatul, tănuirea, omisiunea necorespunzătoare a informațiilor precum și exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare activitatea clinică, în cercetare sau în activitatea organizației profesionale OBBCSSR.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu va accepta nici o obligație care-l aduce în conflict cu independența sa profesională.

În special, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) se angajează de a:

a) nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, inclusiv sponsorizări de la promoțiile de vânzare, participarea la manifestări științifice naționale sau internaționale, simpozioane, conferințe, congrese, ș.a, cu excepția cazului în care sponsorizarea este subordonată scopului principal al practicării profesiei în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) și nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale.

b) nu accepta sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale și științifice care trebuie să fie întotdeauna subordonate obiectivului științific principal al evenimentului științific și nu trebuie să fie extinse la alte persoane în afara profesioniștilor din domeniul sănătății.

5. Relația cu alte persoane

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) acționează în permanență cu cinste, curtoazie și integritate în relațiile sale cu pacienții și alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu trebuie să se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publică în profesie.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu trebuie să se angajeze în nicio acțiune desfășurată pe ascuns, prin intrigi, uneltiri, injurii, minciuni, prin orice mijloace, împotriva unui coleg de muncă, împotriva unui membru al organizației profesionale OBBCSSR, împotriva unui membru al unui organ de conducere al OBBCSSR, împotriva unui organ de conducere al OBBCSSR sau împotriva OBBCSSR în ansamblul său, care afectează individual:

- un Specialist în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*),
 - un membru al OBBCSSR,
 - un grup de membri ai OBBCSSR,
 - un organ de conducere al OBBCSSR
- sau care afectează OBBCSSR în ansamblul său.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) dovedit cu documente în cadrul organelor abilitate ale OBBCSSR că încalcă legile în vigoare, Codul de Etică și Deontologie profesională al Biochimistilor, Biologilor și Chimistilor în sistemul sanitar din România, Statutul OBBCSSR și orice alte Norme sau Regulamente aplicabile, este suspendat din funcția de membru al OBBCSSR până la dovedirea nevinovăției sale prin decizia

finală a unei instanțe judecătorești.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu trebuie să abuzeze de poziția sa profesională pentru a stabili relații nepotrivite cu pacienții, pentru a convinge pacienții să îi dea sau împrumuta bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigații care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigații sau tratamente medicale care nu intră în sfera sa de competență. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el consideră că un coleg din sănătate are un comportament inadecvat sau performanța lui este o amenințare la adresa sănătății unui pacient.

6. Independența și imparțialitatea

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să-și exercite judecata profesională în cadrul responsabilităților sale imparțial și obiectiv, după luarea în considerare a tuturor circumstanțelor relevante, în interesul pacientului său, fără presiuni din surse externe sau conflicte de interese.

El trebuie să se asigure de asemenea că interesele participanților la cercetare sunt protejate. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacității profesionale și va furniza publicului larg informații, în cadrul domeniului său de competență, pentru a permite o înțelegere corectă a problemelor de sănătate de interes public.

7. Confidențialitatea

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator, (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*), fără a aduce atingere legislației privind viața privată aplicabile în țara în care lucrează, este obligat să respecte confidențialitatea informațiilor obținute de către acesta în activitatea sa profesională.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu trebuie să utilizeze abuziv aceste informații, are datoria de a respecta și proteja informația profesională și are datoria să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
- b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
- c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să se asigure că informațiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situații, ca de exemplu altor profesioniști de sănătate implicați în îngrijirea pacientului, și, acolo unde este posibil, cu consimțământul informat al pacientului.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) poate dezvălui informații în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

8. *C
o
n
f
l
i
c
t
u
l
c
u
c
o
n
v
i
n
g
e
r
i
l
e
m
o
r
r
a
l
e
ș
i
e
t
i
c
e*

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu este obligat să ofere un serviciu profesional dacă acesta este în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie să respecte convingerile morale, religioase și culturale ale pacienților.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) furnizând un serviciu de sănătate, trebuie să înlăture convingerile religioase personale, culturale, fiziologice sau de altă natură și să asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor în drept să le folosească.

9. Delegația (Delegarea) și supravegherea

Ca șef și/sau membru al echipei care lucrează în Chimie Clinică și Medicină de laborator, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*), având în vedere circumstanțele speciale ale situației în cauză, trebuie să:

- a. obțină o definiție clară a serviciilor solicitate de el și / sau echipa sa;
- b. se asigure că toate activitățile în laborator sunt organizate și executate cât mai exact și cât mai repede posibil;
- c. protejeze securitatea și bunăstarea colegilor săi, natura și mediul înconjurător;
- d. respecte superiorii, colegii și subordonații prin luarea în considerare a cerințelor și aspirațiilor lor, cu condiția ca acestea să respecte legile și etica profesiilor lor;
- e. depună eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnică a sarcinilor sale, să contribuie și să promoveze un mediu sănătos și plăcut pentru colegii săi;
- f. se asigure că în cazul în care o sarcină este delegată unei persoane, aceasta are cunoștințele, aptitudinile și competențele necesare pentru a întreprinde această sarcină în mod eficient și eficace și este supravegheată corespunzător;
- g. să comunice echipei medicale orice aspect referitor la activitatea sa profesională care poate influența activitatea clinică.

10. Asigurarea profesională

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să aibă o formă de asigurare în ceea ce privește răspunderea potențială față de pacienți și, după caz, terțe părți, care decurg din activitatea profesională.

Acest lucru ar trebui să fie la un nivel suficient pentru a garanta că o reclamație justificată ar fi în mod corespunzător compensată.

Această asigurare poate fi efectuată printr-un angajament național pentru serviciile furnizate de stat, de către un angajator, prin calitatea de membru al unei organizații profesionale sau de un practician individual.

În mod excepțional, printr-un angajament prealabil formal, riscul poate fi suportat de către destinatarul serviciului în statele membre în care legislația permite un astfel de aranjament.

Pacientul ar trebui să fie conștient de aceste acorduri.

11. Publicitatea

Publicitatea pentru Specialiștii în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biologi, chimiști și biochimiști din sistemul sanitar*) atât în sectorul sănătății publice cât și în cel privat variază considerabil în statele membre ale Uniunii Europene. În statele membre ale Uniunii Europene în care publicitatea la serviciile unui specialist din sănătate este permisă, orice formă de publicitate trebuie să fie corectă, onestă, legală, decentă și trebuie să se concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.

Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur furnizorul de servicii de laborator medical.

În cazul în care un specialist în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) nu respectă prezentul Cod de conduită, Cod de Etică și deontologie profesională al biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar, organizația profesională din care face parte, Ordinul Biochimistilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România, OBBCSSR, este responsabil pentru stabilirea vinovăției și a sancțiunilor.

Dacă un specialist în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*), membru al Ordinului Biochimistilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România, OBBCSSR, este supus sancțiunii disciplinare, de exemplu, suspendarea sau excluderea din Registrul Unic Național al OBBCSSR, OBBCSSR va comunica EC4 sancțiunea aplicată specialistului în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) și EC4 va aplica aceeași sancțiune în raport cu Registrul EC4. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (*biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar*) răspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor și regulamentelor profesionale, a Codului de Etică și deontologie profesională al biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar din România, a Statutului OBBCSSR, a deciziilor adoptate de organele de conducere ale OBBCSSR, după caz, a *regulilor de bună practică profesională*, precum și pentru orice faptă săvârșită în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei, onoarea și prestigiul unui membru, al unui grup de membri sau ale OBBCSSR.

13. Dispozitii finale

Membrii OBBCSSR nu vor recunoaște, ca fiind profesională, activitatea care este neconformă cu principiile și standardele prezentului Cod de Etică și Deontologie profesională a biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar.

Toti specialistii în Chimie Clinică și Medicina de Laborator (biologi, biochimisti și chimiști din sistemul sanitar) vor coopera cu Comisiile de resort alese ale OBBCSSR :

- Comisia de jurisdicție profesională și litigii
 - Comisia de Imagine, Relații Interne și Externe
 - Comisia de Disciplină și
 - Comisia Superioară de Disciplină
- pentru supervizarea și promovarea conduitei etice.

Comisia de Jurisdicție Profesională și Litigii, Comisia Superioară de Disciplină mențin relevanța și actualitatea prezentului Cod prin revizuire atunci când situația o impune, propunerile de revizuire fiind dezbătute și votate de Consiliul Național al OBBCSSR.

Prezentul Cod de Etică și deontologie profesională al biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar, a fost aprobat în această formă de Consiliul Național al OBBCSSR în data de 10.12.2018 și se aplică tuturor biochimistilor, biologilor și chimiștilor din sistemul sanitar, membri ai OBBCSSR.